

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Toften 6, 6880 Tarm

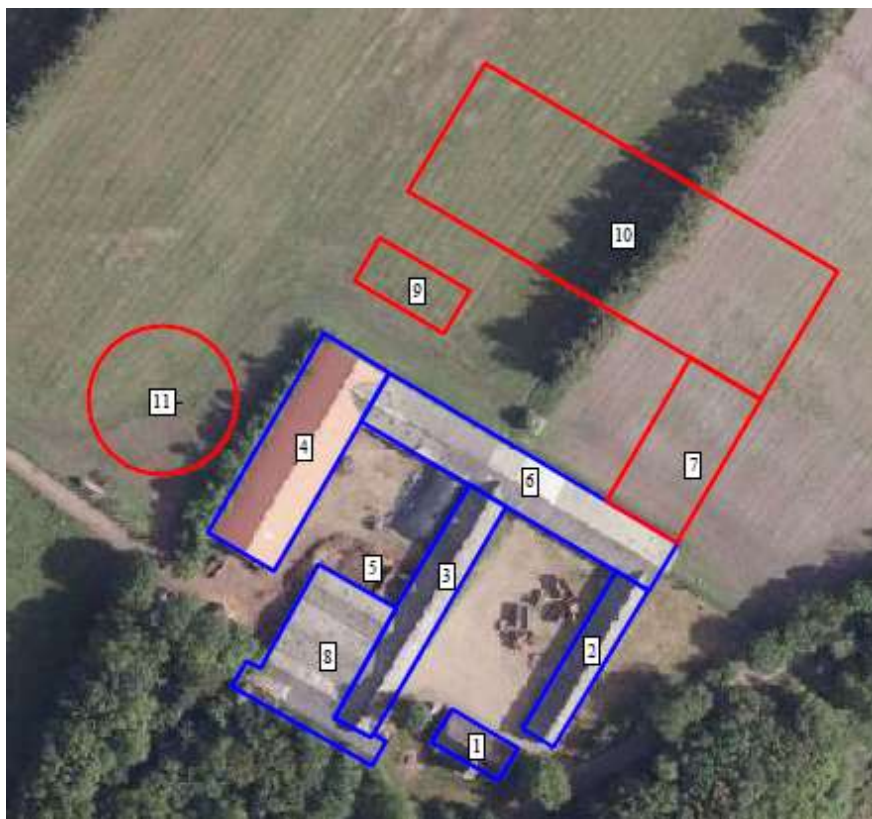
Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Karsten Tinning
Direkte telefon
9974 1143
E-post
Karsten.tinning@rksk.dk

Dato
19.12.2014
Sagsnummer
2014060043TA

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget Ahlegård
Timringvej 25 6920 Videbæk

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Kvægbrug
2 a m.fl., Ll. Alle Gde., Vorgod
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af
lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
Poul Bennetzen

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig																												
Bedriftens adresse	Timringvej 25 6920 Videbæk																											
Bedriftens miljøkonsulent	Kristian Andreassen Herningvej 3 – 5, 6950 Ringkøbing Fastnet telefon: 96814228 Mobil: 51377602 E-mail: kra@vjl.dk																											
Bedriftens matrikelnumre	<table border="1"> <tr><td>2 a</td><td>Ll. Alle Gde., Vorgod</td></tr> <tr><td>2 d</td><td>Ll. Alle Gde., Vorgod</td></tr> <tr><td>3 d</td><td>Ll. Alle Gde., Vorgod</td></tr> <tr><td>2 c</td><td>Ll. Alle Gde., Vorgod</td></tr> <tr><td>3 a</td><td>Ll. Alle Gde., Vorgod</td></tr> <tr><td>4 a</td><td>Ll. Alle Gde., Vorgod</td></tr> <tr><td>3 c</td><td>Ll. Alle Gde., Vorgod</td></tr> <tr><td>3 b</td><td>Ll. Alle Gde., Vorgod</td></tr> <tr><td>4 b</td><td>Ll. Alle Gde., Vorgod</td></tr> <tr><td>19 b</td><td>Barde By, Vorgod</td></tr> <tr><td>19 a</td><td>Barde By, Vorgod</td></tr> <tr><td>4 q</td><td>Barde By, Vorgod</td></tr> <tr><td>4 ab</td><td>Barde By, Vorgod</td></tr> </table>		2 a	Ll. Alle Gde., Vorgod	2 d	Ll. Alle Gde., Vorgod	3 d	Ll. Alle Gde., Vorgod	2 c	Ll. Alle Gde., Vorgod	3 a	Ll. Alle Gde., Vorgod	4 a	Ll. Alle Gde., Vorgod	3 c	Ll. Alle Gde., Vorgod	3 b	Ll. Alle Gde., Vorgod	4 b	Ll. Alle Gde., Vorgod	19 b	Barde By, Vorgod	19 a	Barde By, Vorgod	4 q	Barde By, Vorgod	4 ab	Barde By, Vorgod
2 a	Ll. Alle Gde., Vorgod																											
2 d	Ll. Alle Gde., Vorgod																											
3 d	Ll. Alle Gde., Vorgod																											
2 c	Ll. Alle Gde., Vorgod																											
3 a	Ll. Alle Gde., Vorgod																											
4 a	Ll. Alle Gde., Vorgod																											
3 c	Ll. Alle Gde., Vorgod																											
3 b	Ll. Alle Gde., Vorgod																											
4 b	Ll. Alle Gde., Vorgod																											
19 b	Barde By, Vorgod																											
19 a	Barde By, Vorgod																											
4 q	Barde By, Vorgod																											
4 ab	Barde By, Vorgod																											
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune																											
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.																												
Ejendomsnummer	7600031946																											
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug																											
Ansøgning nr.	65752 ver. 2 downloadet d. 26.09.2014 70295 ver. 1 downloadet d. 2.10.14																											
Anvendte normtal til dyreenhedsberegninger	1.08.2014																											

Oplysninger om husdyrbruget:

	Nudrift		Ansøgt	
Dyrehold	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer	70	93,97		
Malkekøer 9517 kg EKM			200	268,49
Kvier 6 – 27 mdr	82	39,05	171	81,43
Småkalve 0 – 6 mdr	40	10,81	49	13,24
Tyrekalve 0 – 6 mdr	17	2,0		
Tyre 40 – 440 kg	17	4,36		
Tyrekalve 40 – 55 kg			100	0,98
Får med lam	0		5	0,71
I alt		150,19		364,85
Arealer		Ha		Ha
Ejet / forpagtet areal		-		147,44
Aftaleareal		-		0
Udbringningsareal i alt		-		147,44
Andre arealer (eks græsning)				26
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m ³	Areal (m ²)	Kapacitet m ³	Areal (m ²)
Eksisterende staldanlæg		2000		Ca. 1200
Eksisterende møddingsplads		250		0
Eksisterende ajlebeholder	90		90	
Ny malkestald				Maks. 800
Ny kostald				Maks 3600
Ny gyllebeholder			4000	
Ny møddingsplads				300

Opgørelse af antal DE er foretaget på baggrund af normtal fra 1.08.2014

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede, samt aftalearealer.

Husdyrbruget på Timringvej 25 deler udbringningsarealer (ejede og forpagtede) med husdyrbruget på Hedevej 12. Der er, som følge heraf, lavet en samlet vurdering af udbringningsarealerne i denne godkendelse. Der er på Hedevej 12 tilladelse til en svineproduktion men da der ikke er dyr på ejendommen og planer derom bortfalder produktionstilladelsen som følge af kontinuitetsprincippet efter 3 år uden produktion.

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede arealer.

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt /alder	Udgangs Vægt / alder	Antal sti- pladser	Kg mælg (EKM)
Nuværende stalde ST-241546							
Småkalve tung race	Dybstrøelse	49	13,24	0 mdr	6 mdr		
Tyrekalve tung race	Dybstrøelse	100	0,98	40 kg	55 kg	15	
Får med lam	Dybstrøelse	5	0,71				
Opstart afd / kælvningsafd. ST-241548							
Malkeko tung race	Dybstrøelse	20	26,85				9629
Nye stalde ST-241547							
Malkeko tung race	Sengebåse 4 % gulv	180	241,64				9629
Opdræt tung race	Sengebåse 4% gulv	171	81,43	6 mdr	27 mdr		
I alt			364,85		-	-	-

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Bedrift	Antal DE
Producerede gødning	Timringvej 25	364,85
Afsat til biogas		7
Til afsætning på ejede/forpagtede arealer		357,85

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
STALDANLÆG MED DYR, ANSØGT DRIFT	4
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	4
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	7
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	7
1.2 AFGØRELSEN	8
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	10
2.1 Generelt	10
2.2 Uheld og risici	10
2.3 Årsproduktion	10
2.4 Foder	11
2.5 Staldanlæg	11
2.6 Opbevaringsanlæg generelt / ny gyllebeholder	12
2.7 Gyllehåndtering	12
2.8 Transport	12
2.9 Restvand	12
2.10 Oplag af olie og medicin	13
2.11 Affald	13
2.12 Skadedyr	13
2.13 Lugt	13
2.14 Støjkluder	13
2.15 Lys	13
2.16 Støv	14
2.17 Udbringningsarealer	14
2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	<i>Fejl! Bogmærke er ikke defineret.</i>
2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	14
2.20 Ophør	14
3. FORMALIA	16
3.1 LOVGRUNDLAG	16
3.2 OFFENTLIGHED	16
3.3 KLAGEVEJLEDNING	16
3.4 UDNYTTELSE	17
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	19
KORT BESKRIVELSE OG IKKE TEKNISK RESUME	19
KOMMENTARER TIL BEREGNINGER FRA IT-ANSØGNINGEN:	20
LOKALISERING	24
LANDSKABELIGE HENSYN	25
ENERGI	25
VAND	26
DØDE DYR	26
FAST AFFALD	26
FARLIGT AFFALD, OLIE OG KEMI	26
SPILDEVAND	26
RISICI	27
STØJKILDER	28
SKADEDYR	28
ENSILAGE OG FODER	28
LYSFORHOLD	28
PRODUKTIONS OPHØR ELLER ALTERNATIVER TIL ANSØGT DRIFT	29
STALDANLÆG MED DYR, ANSØGT DRIFT	30
OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	30
OPLYSNINGER OM KRING AREALER	32
OPLYSNINGER OM GØDNING	34
OPBEVARINGSKAPACITET	35

BAT (BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK/ RENERE TEKNOLOGI)	36
FODRING	40
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN.....	41
2.1 BAGGRUND.....	41
2.2 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	41
2.2.1 Afstandskrav	41
2.2.2 Beskyttelseslinjer	41
2.2.3 Kulturmiljø.....	41
2.2.4. Placering i landskabet	42
2.3 INDRETNING OG DRIFT	42
2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik.....	42
2.3.2 Håndtering af regnvand og restvand	45
2.3.3 Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof.....	45
2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald.....	45
2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer, eller uheld	45
2.4 BEGRÆNSNING AF EVENTUELLE GENER FOR NABOER	46
2.4.1 Lugt.....	46
2.4.2 Støj.....	46
2.4.3 Lys.....	46
2.4.4 Fluer og skadedyr	47
2.4.5 Støv	47
2.4.6 Trafik, til- og frakørsel.....	47
2.4.7 Egenkontrol.....	47
2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER.....	47
2.5.1 Andre muligheder	47
2.5.2 0-alternativ	47
2.6 OPHØR.....	48
2.7 NATUR OG VAND	48
2.7.1 International natur – beskrivelse	48
2.7.2 Vandmiljøet.....	49
2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn	50
Herudover er der 26 ha der anvendes til afgræsning.	50
2.7.4 Sædskifte	50
2.7.5 Bilag IV-arter.....	50
2.7.6 Kvælstofudvaskning til overfladevand	51
2.7.7 Fosforudvaskning til overfladevand.....	54
2.7.8 Ammoniakemission	57
2.7.9: Græsningsarealerne	61
2.7.10 Grundvand:	62
2.8 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	62
2.9 KONKLUSION.....	62
BILAG 3. SITUATIONSPLAN.....	64
BILAG 4. OVERSIGTSKORT AREALER OG TRANSPORTVEJE.....	65
BILAG 5: UDBRINGNINGSAREAL, NATUR	66
BILAG 6: UDBRINGNINGSAREAL, FOSFOR	67
BILAG 7: UDBRINGNINGSAREAL, NITRATKLASSER	68
BILAG 8: UDBRINGNINGSAREAL, GRUNDVAND	69
BILAG 9: UDBRINGNINGSAREAL, KULTURMILJØ	70
BILAG 10: UDTALELSE FRA HERNING KOMMUNE	71

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 2.10.2014 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Timringvej 25, 6920 Videbæk. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer, en udvidelse i husdyrbrugets antal af malkekøer og opdræt, samt opførelse af nyt staldanlæg og gyllebeholder.

Ammoniak

Kravet til generel ammoniakreduktion i forhold til referencestalden er på husdyrbruget 15 % da der anvendes mere end 25 % græsmarksafgrøder i totalrationen af foder. Den generelle ammoniakreduktion fra stald og lager er ifølge ansøgningen overholdt. Miljøstyrelsens vejledende værdi for udledning af ammoniak ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er overholdt.

Lugt

Der er i ansøgningen beregnet de maksimale zoner omkring anlægget, hvor det vejledende geneniveau vil være overskredet. Genezone og de aktuelle afstande fra nærmeste stald er samlet i nedenstående tabel:

Kategori	Vejl geneniveau	Maks. genezone	Aktuel afstand
Byzone	5 OU _E /m ³	270,35 meter	3645 meter
Samlet bebyggelse	7 OU _E /m ³	185,49 meter	3639 meter
Enkelt bolig	15 OU _E /m ³	85,49 meter	939 meter

Idet den maksimale genezone generelt er meget mindre end den aktuelle afstand til nærmeste staldbygning overholdes kravet til lugt.

Fosfor

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau overholdes ifølge ansøgningen. Overholdelsen sker uden anvendelse af særlige virkemidler.

Der er foretaget en konsekvensberegning, der viser, at fosforudvaskningen fra den udbragte gødning svarer til 0.012 procent af den samlede landbrugsrelaterede fosforudvaskning til Ringkøbing Fjord. Det vurderes, at dette ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentlig.

Nitrat, overfladevand

Der er i ansøgningen beregnet en teoretisk udvaskning på fra husdyrbrugets arealer, hvis de blev drevet som et planteavlsbrug.

Kvælstofudvaskning i det konkrete projekt er uden andre virkemidler end anvendelse af K12 sædskiftet 16,3 kgN/ha mindre end udvaskningen fra et planteavlsbrug. Derudover er det beregnet, at den udbragte husdyrgødning svarer til et kvælstofbidrag i størrelsesorden 0,09 procent til Ringkøbing Fjord. Det vurderes, at dette ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentlig.

Nitrat, grundvand

Ifølge ansøgningen ligger ingen af udbringningsarealerne helt eller delvist inden for zoner, der ved Naturstyrelsen seneste kortlægning er registreret som nitratfølsomme indvindingsområder.

Det vurderes derfor at tilførslen af husdyrgødning ikke vil medføre en negativ påvirkning af grundvandet.

Natur

Afstanden til nærmeste kategori 1-naturområde er ca. 13 km fra anlægget og er en del af habitatområde nr. 61, Skjern Å.

Afstanden til nærmeste kategori 2-natur er ca. 1,4 km nord for anlægget. Området er et hedeområde.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose ca. 950 meter nordvest for anlægget.

I forhold til den oprindelige kvæg besætning på 150,19 DE er meremissionen fra stald og lager beregnet til 815,59 kgN/år som ikke vil medføre en merdeposition til kvælstoffølsomme naturområder. Det er derfor vurderet, at ændringen af husdyrbruget ikke medføre skade på naturen som følge af de ammoniakreducerede tiltag der er gennemført.

Aftalearealer

Der er ikke tilknyttet aftale arealer til bedriften.

Afstandskrav

Alle lovpligtige afstandskrav er, ifølge ansøgningen overholdt.

Arealer

Udtalelse fra Herning Kommune

Nogle af husdyrbrugets arealer ligger i Herning Kommune, som derfor i henhold til § 46 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug haft arealerne i høring. Herning Kommune har ingen bemærkninger til den ansøgte arealanvendelse og ønsker ikke at stille skærpede krav for arealerne i Herning Kommune.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 2 a m.fl., Ll. Alle Gde., Vorgod beliggende på adressen Timringvej 25, 6920 Videbæk. Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende ejede/forpagtede arealer og omfatter en udvidelse i husdyrholdet fra en malkekvægsbesætning, tung race på i alt 152,65 DE til malkekvægsbesætning, tung race:

- 200 malkekøer 9517 kg EKM
- 171 kvier fra 6 – 27 mdr
- 49 småkalve 0 – 6 mdr.
- 100 tyrekalve fra 40 – 55 kg
- 5 får med lam

i alt svarende til 364,85 DE

samt opførelse af nyt staldanlæg på maks. 4400 m², en gyllebeholder på 4000 m³ samt møddingsplads på 300 m²

Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf 150.94 ha er udbringningsarealer og 26 ha er afgræsningsarealer.

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 70295 version 1 downloadet 2.10.2014.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning, stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Der gøres hermed opmærksom på, at der skal søges om en særskilt tilladelse til etablering af den nye overkørsel til Timringvej

Ansøgning om tilladelse til etablering af overkørsel skal ske til Vejafdelingen i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af denne. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Byggeri i henhold til miljøgodkendelsen må godt foregå, selvom byggeriet ikke er påbegyndt, inden miljøgodkendelsen er udløbet, hvis der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Denne kontrakt skal være underskrevet, inden miljøgodkendelsen udløber.

Den del af byggeriet i miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden 2 år efter at miljøgodkendelsen er meddelt, bortfalder.

- 3) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske inden for rammerne af denne miljøgodkendelse.
- 5) Der skal foreligge en tilladelse til etablering af overkørsel ind til den nye stald inden etableringen af den nye stald igangsættes.

2.2 Uheld og risici

- 6) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112. Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 7) Inden de nye anlæg tages i brug skal der udarbejdes en beredskabsplan/driftsforskrift.
- 8) Beredskabsplan / driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

2.3 Årsproduktion

- 9) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.

10) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold bestående af:

- 200 malkekøer 9517 kg EKM
- 171 kvier fra 6 – 27 mdr
- 49 småkalve 0 – 6 mdr.
- 100 tyrekalve fra 40 – 55 kg
- 5 får med lam

i alt svarende til 364,85 DE

Alle kvæg er tung race.

11) I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes dyreenhedsdefinitionen baseret på normtal 2014.

Naturlige produktionsudsving er tilladt inden for de maksimale 364,85 DE.

12) 171 af husdyrbrugets kvier skal gå minimum 4 mdr./år uden for husdyrbrugets udbringningsareal.

13) Inden miljøgodkendelsen af produktionsudvidelsen udnyttes til mere end 357,85 DE skal der foreligge en underskrevet kontrakt vedrørende afsætning af de 7 DE kvæggylle til godkendt biogasanlæg i overensstemmelse med ansøgningens oplysninger.

Kopi af kontrakten skal fremsendes til tilsynsmyndighedens accept, inden miljøgodkendelsen må udnyttes. Alternativt skal det dokumenteres, at der er tilstrækkelige udbringningsarealer til rådighed for udvidelsen og disse arealer skal godkendes af kommunen.

2.4 Foder

14) Andelen af græsmarksafgrøder skal være over 25 % af totalrationen af foderenheder. Vilkåret gælder for alle malkekøerne inklusiv opdræt.

Dokumentation for opfyldelse af dette vilkår, skal fremgå af foderplaner, foderkontrol, eller en effektivitetskontrol og skal opbevares i 5 år

2.5 Staldanlæg

15) Med udgangspunkt i Teknologibeskrivelserne skal de nye stalde ST-241547 etableres med et gulv der i henhold til miljøstyrelsens teknologiblad har 4 % ammoniakfordampning.

16) Gulvet i de nye stalde, ST-241547 skal etableres med skrabere. Skraberne skal minimum køre hver 2 time når der er dyr i stalden, hvis der vælges fast gulv eller hver 4 time hvis der vælges spaltegulv med linespil og skrabere. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange. Skraberanlægget skal forsynes med en timer med datalog.

17) Stald ST-241548, Opstart afd / kælvningsafd skal etableres med dybstrøelse og må maksimalt have en belægning på 20 årsvin.

2.6 Opbevaringsanlæg generelt / ny gyllebeholder

Fast gødning

- 18) Møddingsplads til opbevaring af fast gødning skal etablere i overensstemmelse med gældende byggeblad for møddingspladser. Afløb fra møddingpladsen skal føres til gyllebeholder.
- 19) Eksisterende møddingsplads og ajlebeholder skal være tømt og rengjort senest et år efter etableringen af den nye møddingsplads.

Kompost- og ensilageopbevaring

- 20) Ensilage i markstakke, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted.
- 21) Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Beholdere til flydende husdyrgødning

Ny gyllebeholder

- 22) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfyldende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.

Såfremt der bakkes til beholderen, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.

- 23) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 24) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

2.7 Gyllehåndtering

- 25) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles.

2.8 Transport

- 26) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt forgå af de på bilag 4 angivne veje.

2.9 Restvand

- 27) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

2.10 Oplag af olie og medicin

- 28) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 29) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 30) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.11 Affald

- 31) Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsbekendtgørelse.

2.12 Skadedyr

- 32) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 33) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.13 Lugt

- 34) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.14 Støjkilder

- 35) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier, angivet i nedenstående tabel, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag Kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 36) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.15 Lys

- 37) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 38) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.16 Støv

- 39) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 40) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

2.17 Udbringningsarealer

- 41) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilagene 5 til 9.
- 42) På husdyrbrugets udbringningsarealer, må der i alt udbringes gylle/dybstrøelse med maksimalt 33358,04 kg N/år og 4941,32 kg P/år i alt svarende til 2,24 DE/ha. Ønskes der udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal kommunen godkende det.
- 43) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen inden planårets begyndelse den 1.august. Kommunen vurderer herefter om udbringningen af husdyrgødning vil påvirke de nye arealer væsentligt.
- 44) Ejendommens afgræsningsarealer (se bilag 4), må ikke anvendes som udbringningsareal.
- 45) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 46) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen, eller dækket af sne, eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

2.18 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 47) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 48) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

2.19 Ophør

- 49) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal

nedrives, såfremt de ikke efterfølgende, skal anvendes til andet formål og såfremt de ved syn og skøn, vurderes misligholdt.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009 (Husdyrloven).
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013 (Husdyrbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 853 af 30. juni 2014 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 951 af 3. juli 2013 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18. december 2012 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1321 af 21. december 2011 (Olietankbekendtgørelsen).

3.2 Offentlighed

Ansøgningmaterialet har været offentliggjort på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/landbrug fra den 6. juni 2014 til den 27 juni 2014, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte. En fornyet ansøgning om det identiske projekt blev indsendt den 2.10.2015, således at ansøgningen behandles efter de nyeste normtal.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 31.10.2014 til 12.12.2014 (ved kontortidens ophør), hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 19.12.2014 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/landbrug.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Land og Vand, Toften 6, 6880 Tarm. Klagen vil herfra blive sendt videre til Natur- og Miljøklagenævnet, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 16.01.2014, ved kontortids ophør.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Nævnet vil efter modtagelsen af klagen fra Ringkøbing-Skjern Kommune sende dig en opkrævning på gebyret. Du skal benytte denne opkrævning ved indbetaling, idet Natur- og Miljøklagenævnet ikke modtager check, eller kontanter. Klagenævnet påbegynder først behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2022.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- [REDACTED], [REDACTED]

Konsulent:

- Kristian Andreassen , e-mail: kra@vjl.dk

Ejer af forpagtede arealer

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Ejere af nærmeste ejendomme/arealer:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Kristian Andreassen , e-mail: kra@vjl.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomiteé for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk, lp@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Bilag 1. Miljøredegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse, samt fra supplerende oplysninger, indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er, ifølge ansøgningen, anvendt skema nr. 70295 ver. 1 downloadet d. 2.10.2014.

Kort beskrivelse og ikke teknisk resume.

Ejeren af adressen Timringvej 25 ønsker at ansøge om miljøgodkendelse hvor der ønskes malkestald og kostald samt møddingsplads og gylletank. BAT og generelt ammoniak-reduktionskrav opfyldes ved etablering af 4 % gulve og ved brug af 25 % regel.

Tilladt besætning i nudrift:

- 70 malkekøer
- 40 småkalve (0-6 mdr.)
- 82 kvier (6-27 mdr.)
- 17 Tyrekalve (40 -220 kg)
- 17 Ungtyre (220 -440 kg)
- svarende til i alt 150,19 DE

Ansøgt drift

- 200 malkekøer med normydelse (Pt. 9629 kg EKM)
- 49 småkalve (0-6 mdr.)
- 171 kvier (6-27 mdr.)
- 100 tyrekalve (40 -55 kg),
- svarende til i alt 364,85 DE

I forbindelse med udvidelsen skal der ske følgende:

1. Der etableres staldanlæg til køer og opdræt nord for eksisterende stalde.
2. Gammel kostald ændres til småkalve med 100 % dybstrøelse
3. Dele af bygning 6 laves til kælvningsafdeling og til opstartshold alle på dybstrøelse. Nye stalde og renovering af bygning 3 og 6 forventes at ske i løbet af sommeren 2015 eller 2016 hvis alt falder på plads.

Ensilageopbevaring: Ensilage placeres i dag i markstakke,

Husdyrgødning: På ejendommen produceres udelukkende kvæggylle og dybstrøelse.

Dybstrøelsen køres enten direkte ud eller opbevares på møddingsplads, indtil der er mulighed for udspreddning i marken. Kvæggylle pumpes fra stald til lagertank, hvorfra det udspreddes efter gældende forskrifter. Der henvises til kortbilag over udspreddningsarealer og transportruter. Udover ny tank på Timringvej anvendes tanke på Hedevej 12. Her vil dele af gyllen bliver overflyttet til, når behovet er til stede.

Størsteparten af ansøgers opdræt er på græs i sommerhalvåret, og indgår i beregningerne.

Der er som bilag vedlagt beregninger over opbevaringskapacitet: Da hovedparten af dyrene er på stald er beregningerne udarbejdet ud fra at der er krav om 9. mdr's. opbevaringskapacitet. Til opbevaring har ansøgere følgende lagre: Timringvej 25 (ny tank på 4000 m³), samt 3 gylletanke på Hedevej 12 på henholdsvis 300, 700 samt 1070 m³. Kanalkapaciteten er 0.

Transporter: Antallet af transporter til og fra ejendommen vil blive øget primært på grund af at der skal bruges mere foder og der skal udbringes større mængder husdyrgødning. Forøgelsen i antal transporter afhænger meget af, om kapaciteten i vognene forsætter med at vokse. Transporten der sker fra og til ejendommen kan opdeles i 2 typer. Transporter fra og til arealerne og transporter der relaterer til eksterne firmaer.

Samlet set vurderes det, at forøgelsen i antallet af transporter ikke vil medføre væsentlige gener. Transportruter fra og til arealerne fremgår af kortbilag. Udbringning vil ske så den trafikale genepåvirkning søges minimeret.

Støv: Der forventes ikke større mængder generende støv fra ejendommen. Ved modtagelse af foder i siloer vil der være støv, men ikke noget der vil generer omkringboende.

Fluer: Flueplager vil blive forebygget ved hyppigt rengøring. Derudover anvendes der ved småkalve et middel som udvandes (forebyggende mod larver),

Støj: Der er ikke mange støjkilder på ejendommen. Der kan dog forekomme støj i forbindelse med indblæsning og blanding af foder samt under malkningen.

Der forventes ikke væsentlig negativ udvikling i støv, støj og fluer som følge af projektet.

Kommentarer til beregninger fra IT-ansøgningen:

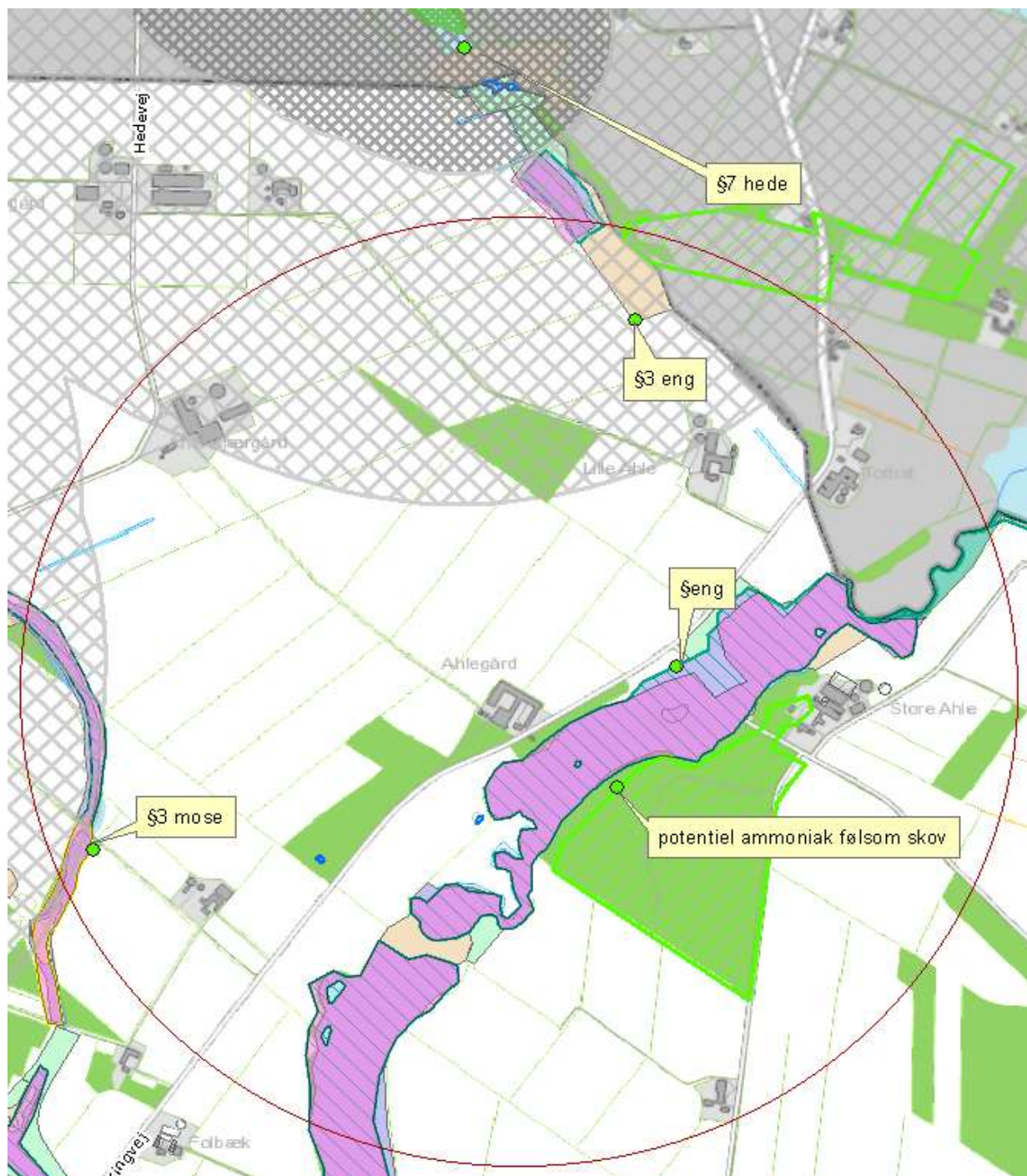
Efterfølgende tal er hentet fra Skemanr. 70295).

- Meremission fra anlæg på grund af udvidelse: 816,59 kg N/år.
- Samlet emission og fra anlæg: 2046,73 kg N/år.
- Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde krav: -319,27 kg N/år. Dvs. *generel Ammoniakreduktionskrav er overholdt.* Grovfoderrationen for kvægproduktionen er baseret på min. 25 % græs i totalrationen.

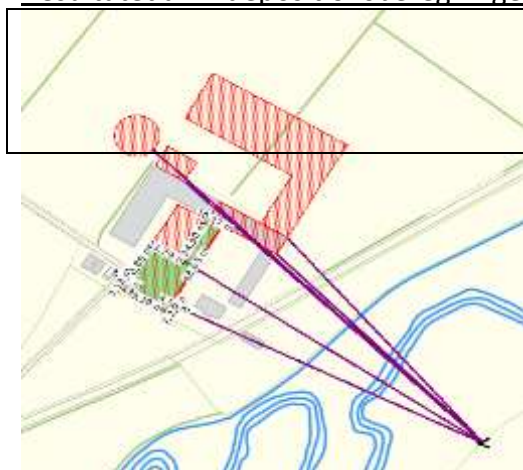
N-depositionsberegninger

Der er beregnet N-dep. til 3 §3 områder, 1 §7 Hedeområde, samt til 1 potentielt ammoniak følsom skov. Punkterne er udpeget af Ringkøbing-Skjern kommune. (Se næste side).

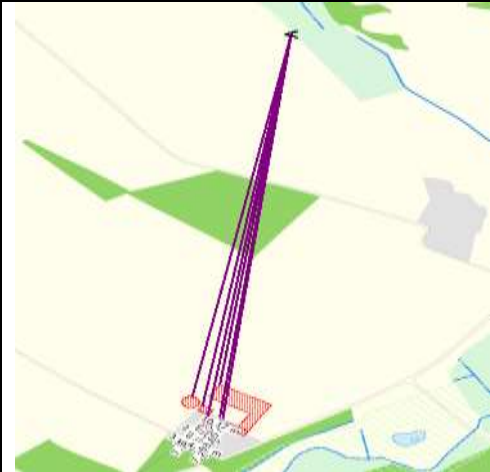
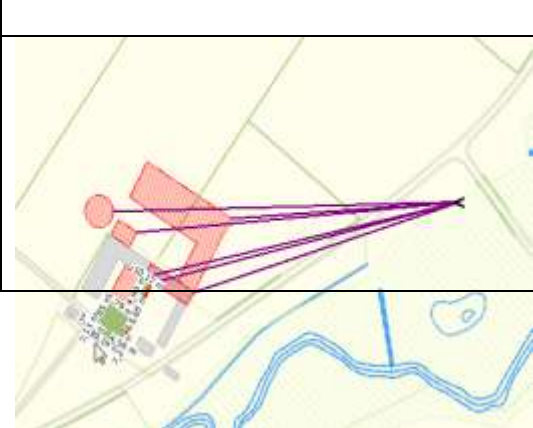
Mht. kumulation er der regnet med nul ejendomme og afkasthøjden er sat til 6 meter.

Resultatet af N-depositionsberegninger

Potentiel ammoniakfølsomskov
400 meter SØ for staldbygninger
(Ruhed opland L , Ruhed natur S)

	Højeste merdeposition i naturområdet kg N/ha/år	0,2
	Højeste total deposition i naturområdet kg N/ha/år	1,1
	§7 Hede 1400 meter N for staldbygninger (Ruhed opland L, Ruhed natur Bn)	
	Højeste merdeposition i naturområdet kg N/ha/år	0,0
	Højeste total deposition i naturområdet kg N/ha/år	0,1
	§3 Eng ca. 900 meter N for staldbygninger (Ruhed opland L, Ruhed natur Mk)	
	Højeste merdeposition i naturområdet kg N/ha/år	0,1
	Højeste total deposition i naturområdet kg N/ha/år	0,1
	§3 Mose ca. 900 meter SV for staldbygninger (Ruhed opland L, Ruhed natur Bn)	
	Højeste merdeposition i naturområdet kg N/ha/år	0,0
	Højeste total deposition i naturområdet kg N/ha/år	0,0
	§3 Eng ca. 250 meter NØ for staldbygninger (Ruhed opland L, Ruhed natur Bn)	
	Højeste merdeposition i naturområdet kg N/ha/år	0,8

	Højeste total deposition i naturområdet kg N/ha/år	1,3
--	--	-----

Nitratberegning (Overfladevand)

Med baggrund i NMK-afgørelse udarbejdes 2 beregninger på Nitrat (overfladevand)

Beregning der viser udvaskningen ved anvendelse af plantavlssædskiftet S1/S3 uden husdyrgødning.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	81,7
Merudvaskning fra husdyrbrug	-16,3

Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående ved brug af **aktuelt sædskifte K12**, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	2,30	65,8
DE_{reel}	2,24	65,4

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	81,7
Merudvaskning fra husdyrbrug	-16,3

På grund af at der anvendes K12 sædskifte er der ikke krav om ekstra efterafgrøder

Nitratberegning (Grundvand) : Der er ikke arealer der er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

Fosforberegninger

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	132,20 ha	0,0 kg P/ha/år	8,9 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	4,0 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	15,24 ha	0,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-18,3 kg P**.

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **8,2 kg P/ha/år**.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **32,8 kg P/ha/år**.

P-fraførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **24,8 kg P/ha/år**.

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **8,0 kg P/ha/år**.

132,2 ha er beliggende i fosforklasse 0. Dvs. arealet må tilføres fosfor i forhold til harmonireglerne. Mængden er beregnet ud fra nuværende fosfornormer i Husdyrgodkendelse.dk. De resterende 15,24 ha er beliggende som lavbundsareal og er indplaceret i P-klasse 2. På disse arealer må der maks. være et P-overskud på 2 kg/ha.

Resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	270,35	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	185,49	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	85,49	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Den korrigerede geneafstand i meter til Byzone, Samlet Bebyggelse og Enkelt bolig er henholdsvis 270,35, 185,49 og 85,49 m. Dermed er Genekriteriet overholdt. Ingen nabobeboelse, samlet bebyggelse eller byzone er beliggende indenfor 1,2 gange geneafstand.

Lokalisering

Grundplan for ejendommens driftsbygninger vil i ansøgt drift, dvs. efter at nybyggeriet er gennemført, ekskl., gylletanke og møddingsplads dække areal på ca. 8000 m².

nr.	Navn + Grundplan m ² / rumfang m ³	m ² /m ³	Højde m / Taghældning i °	Materialer	Byggeår /kontrol- leret
1	Stuehus	Ca. 160	ca. 45 °	Røde mursten / grå eternit tag	Ca. 1950
2	Garage/lager	Ca. 370	ca. 45 °	Røde mursten / grå eternit tag	Ca. 1950
3	Nuværende stald	Ca. 600	ca. 45 °	Røde mursten / grå eternit tag	Ca. 1950
4	Maskinhus	Ca. 950	ca. 30 °	Røde stålplader / rødt ståltag	1998
5	Nuværende møddingsplads	Ca. 200			
6	Ladebygning / kælvningsafdeling,	Ca. 1000	ca. 45 °	Røde mursten / grå eternit tag	Ca. 1950
7	Ny Malkestald	Maks. 800	ca. 25 °	----- / grå eternit tag	
8	Nuværende stald	Ca. 600	ca. 45 °	Røde mursten / grå eternit tag	Ca. 1950
11	Ny Gylletank	4000			
9	Ny møddingsplads	Ca. 200			
10	Ny kostald	Maks. 3600	ca. 25 °	----- / grå eternit tag	

Generelle afstandskrav (Set i forhold til nyanlæg).

Der er ingen markvandingsboring.

Der er > 25 m til vandforsyningsanlæg.

Der er > 50 m til vandforsyningsanlæg.

Der er > 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer

Der er > 15 m offentlig vej

Der er > 25 m til levnedsvirksomhed

Der er > 15 m til beboelse på samme ejendom,

Der er > 30 m til naboskel.

Der er > 500 m til nabobeboelse uden landbrugspligt.

Der er > 3500 m til eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

Der er > 3500 m til område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Punkter i IT-ansøgningen er placeret i samråd af konsulent og alle afstandskrav er overholdt på nær i forhold til Å-beskyttelseslinie. Kommunen har tilkendegivet at det er acceptabelt, da nye bygninger anses som erhvervsmæssigt nødvendigt.

Landskabelige hensyn

Bygningsmæssigt fremstår ejendommen ikke dominerende i landskabet. Nedenfor er beskrevet placering af ejendommens bygninger i forhold til de i IT-ansøgningen angivne udpegninger:

- Ejendommens bygninger ligger ikke i Natura 2000 område.
- Bygningerne er ikke beliggende i områder med særlig geologisk værdi
- Kirkeomgivelser: Ejendommens anlæg ligger ikke indenfor kirkezone 1,2 eller 3.
- Ejendommen ligger ikke inden for kystnærhedszonen
- Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering: Ejendommens anlæg er ikke beliggende i registreret lavbundsområde.
- Ejendommens bygninger ligger ikke i skovrejsningsområde, men i område hvor skovrejsning er uønsket
- Fredede områder: Der ligger ikke fredede områder inden for 1000 m.
- Beskyttede naturarealer (§ 3): Der findes § 3 søer, § 3 moser, og § 3 eng indenfor 1000 meter fra ejendommens driftsbygninger.
- Ejendommen bygninger ligger uden for: strandbeskyttelseslinje, klitfredningslinje, skovbyggelinje, søbeskyttelseslinje samt kirkebyggelinje.
- Ejendommen bygninger ligger delvis indenfor åbeskyttelseslinje.
- Ejendommen bygninger ligger ikke indenfor fortidsmindelinje.
- Beskyttede sten- og jorddiger: Der er ikke beskyttede sten – og jorddiger langs marksgrænserne tæt på ejendommens bygninger.
- Ejendommens bygninger ligger delvis i område med landskabelig værdi.
- Ejendommens bygninger ligger efter ansøgers vurdering ikke i et rekreativt interesseområde.
- Ejendommen bygninger ligger ikke i nærheden af uforstyrrede landskaber, værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer
- Ejendommens bygninger ligger i værdifulde landbrugsområde.

Energi

Bedriftens årlige elforbrug i nudrift dvs. før ny miljøgodkendelse er på ca. 100.000 kwh. Det

forventes at blive øget til ca. 180.000 kwh. Forbruget kan variere, da en del af arealer kan vandes.

Forbruget af dieselolie er i nudrift ca. 19.000 liter. Det forventes ikke, at ejet forbrug stiger væsentlig efter udvidelsen, da forbruget primært afhænger af arealtilliggende. Der vil du anvendes mere maskinstation der selvfølgelig vil bevirke øget dieselforbrug i forbindelse med driften af ejendommens marker. Der er ikke egen energiproduktion fra egen vindmølle eller biogas anlæg.

Vand

Vandet der anvendes ude i bedriften kommer fra egen vandboring.

Døde dyr

De døde dyr opbevares som vist på bilag. Placeringen efter ny byggeri er ikke endeligt afklaret. Dyrene afhentes af DAKA, som udgangspunkt på førstkomende hverdag.

Fast affald

Art	Opbevaring	Afskaffelse
Papir og pap og PVC	Lagerbygning eller maskinhus	Dagrenovation
Glas	Lagerbygning eller maskinhus	Genbrugsplads
Ikke brandbart	Lagerbygning eller maskinhus	Genbrugsplads
Afdækningsplast	Lagerbygning eller maskinhus	container bestilles og køres til ESØ
jern og metal	Lagerbygning eller maskinhus	Skrothandler
Elektronisk udstyr	Lagerbygning eller maskinhus	genbrugsplads

Farligt affald, olie og kemi

Art	Mængde	Opbevaring	Afskaffelse
kemikalier	-----	Mængden af kemi er meget begrænset på Timringvej 25, både fordi det hentes på grovvarefirma umiddelbart før brug og fordi at anvendelse sker ud fra Hedevej 12.	Rengiort emballage til dagrenovation
smøreolier	4-600 l.	I maskinhus på paller. Kattegrus bruges ved spild.	Til genbrugsplads
Rengøringsmidler	4-600 l	I teknikrum i nystald	Enten dagrenovation eller retur til firma.
Medicin	Minimalt	Vil i fremtiden blive opbevaret i køleskab i personalebygning i ny stald.	Apotek eller dyrlæge

Spildevand

Mængden af spildevand er følgende:

Mængde fra, møddingsplads er sat til 300 m³.

Mængde af rengøringsvand fra stalden er sat til 800 m³. Samlet ekstra tilledning til gylletank udgør 1100 m³. Er medregnet i kapacitetsberegningen. Se bilag.

”Spildevand” ledes til gyllebeholder: Spildevand fra staldene, befæstet arealer, møddingsplads ledes til gyllebeholdere.

Spildevand afledning: Der bliver toiletfaciliteter i personalebygningen ved kostalden og spildevandsafledningen herfra bliver lavet efter regler.

Transport

Transporten fra og til ejendommen er for størstedelen foder, dyr og husdyrgødning. I vækstsæsonen er der endvidere et antal transporter til og fra de dyrkede arealer, hovedsageligt i forbindelse med ensilering af græs/majs og udbringning af husdyrgødning.
Antallet af transporter i nu og ansøgt drift:

Type	Nudrift	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum
Handelsgødning	12	12	Traktor/vogn	8-17.00
Brændstof			Lastbil	8-17.00
Afhentning DAKA	24	24	Lastbil	Døgnet rundt
Foder	12-24	12-24	Lastbil	5 – 22.00
Salg dyr	12	12	Lastbil	4 – 16.00
Grovfoder	Kendes ikke		Traktor	Døgnet rundt *
Gylletransporter	?	350-400	Traktor og gyllevogn	Døgnet rundt *
Dybstrøelse	?	40-50	Traktor og vogn	8- 17.00
Mælk	183	183	Lastbil	Døgnet rundt
Diverse	20	20	Lastbil/traktor	8- 17.00
i alt**				

* I spidsbelastningssituationer vil gyllekørsel og transport af foder kunne ske udenfor ovennævnte tidspunkter. Der vil, i den udstrækning det er muligt, blive taget hensyn til omkringboende. Gyllen udbringes pt. med 20 tons vogn

Vedr. transport af gylle er der udarbejdet kort der viser transportruter. Transporter i alt ** er ekskl. Hjemtransport af grovfoder fra marken, et antal der ikke er kendt.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, kemikalier (syre, pesticider og rengøringsmidler) ved strømsvigt eller ved brand.

Minimering af forurening:

Gylle: Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at undgå uheld vil gyllepumpning ske under opsyn. Af andet der minimerer risikoen for uheld kan nævnes at gylletanken bliver placeret så bakkemanøvre i forbindelse med afhentning af gyllen ikke er nødvendigt. Hvis gylletanken skulle springe vil gyllen løbe ud på arealet syd for tanken.

Umiddelbart er der ikke risiko for at det løber til vandløb. Kommunen, Falck og maskinstationen vil blive tilkaldt. Noget andet der minimerer risikoen for udslip er at der ikke vil være gyllepumpe på gylletanken på 4000 m³.

Kemikalieudslip – Kemikalier håndteres på Hedevej 12.

Brand: Ved brand tilkaldes brandvæsenet.

Strømsvigt: Ved strømsvigt har ejendommen egen nødgenerator.

Dieselolie opbevares i 2500 liter tank i maskinhus. Smøreolier oplagres samme sted.

Olieudslip: Hvor der håndteres olier og diesel vil der være potentiel risiko for forurening. For at minimerer risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Tankene står på fast bund i maskinhuset. I umiddelbar nærhed er der placeret sugende materiale til opugning. Smøreolier / spildolier er pt. placeret på paller i så fugt undgås. Hvorved risikoen for udslip mindskes.

Minimering af gene:

Der bliver i forbindelse med miljøansøgningen udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen

og planen vil løbende blive revideret. Beredskabsplan vil blive fulgt i forbindelse med uheld. Beredskabsplanen eftersendes da ikke alle detaljer vedr. nye bygninger er på plads.

Støjklider

Beskrivelse af støjklider:

Støj: Der er ikke mange støjklider på ejendommen. Der kan dog forekomme støj fra ventilationsanlæg på ældre stalde, ved indblæsning af foder og under malkningen. Støjen vil normalt kun kunne høres inde i bygningerne eller meget tæt på. Endeligt vil der kunne forekomme støj ved transport fra og til ejendommen.

Driftsperiode:

Malkeanlægget er i gang mellem kl. 5.00-8.00 og mellem 16.00 – 19.00.

Ensilerings sker 3 - 4 dage / år. Ensileringen foregår normalt i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og udenfor normal arbejdstid dvs. mellem 8-22.00

Udkørsel af husdyrgødning sker primært i perioden marts – august og sker normalt på hverdage mellem 8-18.00. Kan også forekomme på lørdage og om aftenen dvs. mellem 8-23.00.

Det vurderes ikke, at naboerne i det daglige vil blive generet af støj fra bedriften. Dette vurderes ikke at ændrer sig fra nudrift og til ansøgt drift.

Tiltag:

Al kørsel uden for normal arbejdstid forsøges undgået. Der vurderes ikke, at der er behov for at lave tiltag mod støj på ejendommen.

Skadedyr

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: Flueplager forebygges generelt ved hyppigt rengøring. Ved behov anvendes der ved småkalve middel som udvandes (forebyggende mod fluelarver).

Rotter: Tilstedeværelse af rotter bekæmpes ved at ejer kontakter kommunen hvis der konstateres rotter på ejendommen.

Ensilage og foder

Opbevaring af ensilage: Ensilagen er placeret i markstakke.

Siloer til ”kraftfoder ” Der vil i fremtiden være fodersilo/gulvsiloer med en samlet kapacitet på 40-60 tons. Og vil enten blive opbevaret i nuværende siloer i bygning 3 eller i ny silo ved malkestald.

Lysforhold

Udendørs: For at mindske energiforbruget er der udendørs kun belysning så ejer og ansatte kan orienterer sig efter mørkets frembrug.

Indendørs: Ny kostald: Om natten vil der i den nye stald være vågebelysning mellem ca. 20.00 og 5.00. ligeledes vil lyset blive slukket hvis der er tilstrækkelig dagslys. (dvs. lys styres efter både ur og lux). I kælvningsafdeling og ved opstartshold vil der også være styring af lyset. Ejendommens forbrug og placering af lys, bør ikke virke generende for hverken naboer eller trafikanter.

Produktions ophør eller alternativer til ansøgt drift.

Produktions ophør:

Såfremt produktionen ophører, vil der blive foretaget oprydning, for at sikre der ikke sker en unødigt forurening.

Alternativer til ansøgt drift:

At ansøger bibeholder nuværende besætning eller produktionen nedlægges.

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt /alder	Udgangs Vægt / alder	Antal sti-pladser	Kg mælg (EKM)
Nuværende stalde ST-241546							
Malkeko tung race	Bindestald med grebning	70	94,59				-
Opdræt tung race	Bindestald med grebning	82	41,00	6 mdr.	kælvning		-
Småkalve tung race	Dybstrøelse	40	10,81	0 mdr	6 mdr		-
Tyrekalve tung race	Dybstrøelse	17	2		55 kg	5	-
Ungtyre	Spaltegulv	17	4,25	6 mdr	440 kg		
I alt			152,65		-	-	-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt /alder	Udgangs Vægt / alder	Antal sti- pladser	Kg mælg (EKM)
Nuværende stalde ST-241546							
Småkalve tung race	Dybstrøelse	49	13,51	0	6 mdr		
Tyrekalve tung race	Dybstrøelse	100	0,98		55 kg	15	
Får med lam	Dybstrøelse	5	0,71				
Opstart afd / kælvningsafd. ST-241548							
Malkeko tung race	Dybstrøelse	20	27,03				9629
Nye stalde – ST-241547							
Malkeko tung race	Sengebåse 4 % gulv	180	243,24				9629
Opdræt tung race	Sengebåse 4% gulv	171	85,5	6 mdr	kælvning		
I alt			364,85		-	-	-

Oplysninger om opbevaringsanlæg

Type / add	Byggeår	Kapacitet nudrift / ansøgt	Overdækning	Risikoområde
Gyllebeholdere				
Timringvej 25	2015	0 / 4000 m ³	Flydelag	Nej
Hedevej 12	1993	1070 / 1070 m ³	Flydelag	Nej
Hedevej 12	1987	700 / 700 m ³	Flydelag	Nej
Hedevej 12	Ukendt	300 / 300 m ³	Flydelag	Nej
Ajlebeholdere				
Timringvej 25	Ukendt	90 / 90 m ³	Betonlåg	Nej
Møddingpladser				
Timringvej 25	Ukendt	150 / 0 m ³	Presenning	-
Timringvej 25	2015	0 / 300 m ³	Presenning	-

Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Ja**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jh.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	# 1,69	Nej	J81	Nej	K12	K12	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00
2-0	# 2,25	Nej	J81	Nej	K12	K12	2,25	0,00	0,00	0,00	0,00	2,25	0,00	0,00	0,00
3-0	# 5,49	Nej	J81	Nej	K12	K12	5,49	0,00	0,00	0,00	0,00	5,49	0,00	0,00	0,00
4-0	# 5,46	Nej	J81	Nej	K12	K12	5,46	0,00	0,00	0,00	0,00	5,46	0,00	0,00	0,00
5-0	# 5,56	Nej	J81	Nej	K12	K12	5,56	0,00	0,00	0,00	0,00	5,56	0,00	0,00	0,00
6-0	# 9,39	Nej	J81	Nej	K12	K12	9,39	0,00	0,00	0,00	0,00	9,39	0,00	0,00	0,00
7-0	# 5,48	Nej	J81	Nej	K12	K12	5,48	0,00	0,00	0,00	0,00	5,48	0,00	0,00	0,00
8-0	# 5,68	Nej	J81	Nej	K12	K12	5,68	0,00	0,00	0,00	0,00	5,68	0,00	0,00	0,00
9-0	# 5,54	Nej	J81	Nej	K12	K12	5,54	0,00	0,00	0,00	0,00	5,54	0,00	0,00	0,00
11-0	# 3,16	Nej	J81	Nej	K12	K12	3,16	0,00	0,00	0,00	0,00	3,16	0,00	0,00	0,00
14-0	# 5,35	Ja	J81	Nej	K12	K12	5,35	0,00	0,00	0,00	0,00	4,81	0,00	0,54	0,00
21-0	# 9,52	Nej	J81	Nej	K12	K12	9,52	0,00	0,00	0,00	0,00	9,52	0,00	0,00	0,00
22-0	# 9,99	Nej	J81	Nej	K12	K12	9,99	0,00	0,00	0,00	0,00	9,99	0,00	0,00	0,00
23-0	# 1,68	Nej	J81	Nej	K12	K12	1,68	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68	0,00	0,00	0,00
25-0	# 1,42	Nej	J81	Ja	K12	K12	1,42	0,00	0,00	0,00	0,00	1,42	0,00	0,00	0,00
26-0	# 2,68	Ja	J81	Ja	K12	K12	2,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,97	0,00	1,71	0,00
27-0	# 2,93	Ja	J81	Ja	K12	K12	2,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68	0,00	1,24	0,00
28-0	# 1,56	Nej	J81	Ja	K12	K12	1,56	0,00	0,00	0,00	0,00	1,56	0,00	0,00	0,00
29-0	# 3,58	Nej	J81	Ja	K12	K12	3,58	0,00	0,00	0,00	0,00	3,58	0,00	0,00	0,00
31-0	# 3,70	Nej	J81	Nej	K12	K12	3,70	0,00	0,00	0,00	0,00	3,70	0,00	0,00	0,00
32-1	# 4,98	Nej	J81	Nej	K12	K12	4,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	4,98*	0,00*
34-0	# 1,81	Nej	J81	Nej	K12	K12	1,81	0,00	0,00	0,00	0,00	1,81	0,00	0,00	0,00
35-0	# 5,71	Nej	J81	Nej	K12	K12	5,71	0,00	0,00	0,00	0,00	5,71	0,00	0,00	0,00
41-0	# 4,23	Ja	J81	Nej	K12	K12	4,23	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	0,09	0,00
51-0	# 2,63	Nej	J81	Nej	K12	K12	2,63	0,00	0,00	0,00	0,00	2,63	0,00	0,00	0,00
52-0	# 3,16	Ja	J81	Nej	K12	K12	3,16	0,00	0,00	0,00	0,00	3,12	0,00	0,05	0,00
53-0	# 5,63	Ja	J81	Nej	K12	K12	5,63	0,00	0,00	0,00	0,00	4,69	0,00	0,93	0,00
54-0	# 2,89	Ja	J81	Nej	K12	K12	2,89	0,00	0,00	0,00	0,00	2,67	0,00	0,23	0,00
55-0	# 2,69	Ja	J81	Nej	K12	K12	2,69	0,00	0,00	0,00	0,00	2,50	0,00	0,20	0,00
56-0	# 0,91	Nej	J81	Nej	K12	K12	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00
56-1	# 1,05	Nej	J81	Nej	K12	K12	1,05	0,00	0,00	0,00	0,00	1,05	0,00	0,00	0,00
32-0 uden fosfor	# 9,17	Ja	J81	Nej	K12	K12	9,17	0,00	0,00	0,00	0,00	9,16	0,00	0,01	0,00
32-0 med fosfor	# 5,26	Nej	J81	Nej	K12	K12	5,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	5,26*	0,00*
10-0	# 4,40	Nej	J81	Nej	K12	K12	4,40	0,00	0,00	0,00	0,00	4,40	0,00	0,00	0,00
13-0	# 0,81	Nej	J81	Nej	K12	K12	0,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,00	0,00
Total	147,44						147,44	0,00	0,00	0,00	0,00	132,20	0,00	15,24	0,00

Aftalearealer

Aftalearealer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Ingen data			
Total	0		

Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	361,48	64,42	70,00	4,35	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	1264,39	153,99	45,00	12,81	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	5984,70	1752,56	65,00	63,26	0,00
Ingen adresse	Ajle	6485,18	191,72	65,00	69,75	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ajle	6485,18	191,72	69,75	0
Dybstrøelse	1264,39	153,99	12,81	0
Kvæggylle	361,48	64,42	4,35	0
Fast gødning	5984,70	1752,56	63,26	0
Total	14095,75	2162,69	150,17	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	29662,40	4314,69	70,00	295,92	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	4397,64	628,63	45,00	41,78	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Kvæggylle	702,00	102,00	70,00	7,00	0,00

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	4397,64	628,63	41,78	0
Kvæggylle	28960,40	4212,69	288,92	0
Total	33358,04	4841,32	330,70	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

Opbevaringskapacitet

Besætningen

Husdyrart	Staldtype	Antal		DE	Produktionsniveau			
					Parameter 1	Værdi 1	Parameter 2	Værdi 2
St.r. tyrekalve	Dybstrøelse (hele arealet)	100,0	Stk	1,0	Indgangsvægt	40,0	Afgangsvægt	55,0
St.r. årskøer	Dybstrøelse (hele arealet)	20,0	Årsdyr	26,8	EKM	9.629,0		
St.r. årskøer	Sengestald m. spalt, linespil	180,0	Årsdyr	241,6	EKM	9.629,0		
St.r. årsopdr. 0-6mdr. ...	Dybstrøelse (hele arealet)	49,0	Årsdyr	13,2	Indgangsalder	0,0	Afgangsalder	6,0
St.r. årsopdr. 6-27mdr.	Sengestald m. spalt, linespil	171,0	Årsdyr	81,4	Indgangsalder	6,0	Afg./kælving...	27,0
Moderfår med lam ...	Dybstrøelse (hele arealet)	5,0	Årsdyr	0,7				

Dybstrøelse

Opgørelsen nedenunder er i tons (dybstrøelse)

Produktion	417,5
------------	-------

Dybstrøelsen opbevares enten på den nye møddingsplads, eller udbringes direkte på arealerne enten i forbindelse med forårsarbejdet eller efterårsarbejdet.

Gylle

Opgørelsen nedenunder er i tons (Gylle)

Produktion	6.364,4
Vandtilførsel	1.150,0
Opsamlet mængde	7.514,4

Der anvendes følgende til opbevaring af gylle:

Den nye tank (4000 m3) på Timringvej 25 samt tankene på Hedevej 12 (300 m3, 700 m3 og 1070 m3).

Der produceres ca. 6364 tons gylle. Derudover tilledes der vand fra møddingsplads, samt rengøringsvand på i alt 1150 m3. Med en kapacitet på 6070 m3 giver det en opbevaringskapacitet på mellem 9 og 10 mdr. ($6070/7514 \cdot 12 \text{ mdr.} = 9,7 \text{ mdr.}$)

BAT (Bedst tilgængelig teknik/ renere teknologi)

Vejledende BAT emissionsgrænseværdi og ansøgt fordampning.

Dyrehold som godkendelse							
		antal	DE	alder/vægt	Emissions- grænseværdi/dyr	BAT krav i alt korrigeret for perioden hvor de er udegående	Ammoniak emission hentet fra HG-ansøgningen
					KG NH ₃ - N / Dyr	KG NH ₃ - N	KG NH ₃ - N
st. race småkalve	Dybstrøelse	49	13,24	0,00	6,00	92,5	92,5
st. race malkekøer	sengestald 4 % gulv	180	241,64		7,31	1315,8	1307,3
st. race Kvier	sengestald 4 % gulv	171	81,43	6,00	27,00	3,99	454,4
st. race malkekøer	Dybstrøelse	20	26,85			8,95	179,0
tyrekalve	Dybstrøelse	100	0,98	40,00	55,00		4,8
får	Dybstrøelse	5	0,71				13,6
			364,85			2046,6	2046,7

Management og Egenkontrol

Ansøger er bevidst om at miljøet i den udstrækning det er muligt skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. (Godt landmandskab). Derfor vil af ansøger i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Medarbejderne orienteres om, at ejendommen er miljøgodkendt, og det ansvar der følger.
- Ved kørsel med maskiner hvor der afsættes jord/husdyrgødning på vejene foretages der rengøring.
- At markdriften sker med udgangspunkt i udarbejdede mark-gødningsplaner hvor der optimeres både på mængden af gødning.

- Forbruget af, pesticider, energi og indkøbt foder, (registres i driftsregnskabet).
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der bliver lagt vægt på høj dyrevelfærd. Blandt andet vil der blive brugt tid på opsyn, også udenfor alm. arbejdstid (aftenrunde), så syge dyr kan få behandling hurtigst muligt. Problemer i besætningen vil også i det daglige forsøges forebygget ved at de fysiske rammer for dyrene er i orden bla. Ved at dyrene sikres et tørt leje. Ansøger har tilknyttet dyrlæge. Dyrlægen kommer ca. 3 gange / mdr.
- Forebyggelse af uheld og driftsforstyrrelser ved alm. opmærksomhed, og ved at medarbejdere i forbindelse med brug af maskiner tilser at tingene fungerer og at maskinernes afskærmning er i orden.
- Malkeanlæg for et hovedeftersyn af servicemontør minimum 1 gang om året, derudover kommer servicemontøren efter behov.

Beredskabsplan: Der bliver efter opførelsen af anlægget udarbejdet en beredskabsplan der redegør for hvad der skal ske ved uheld på ejendom. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, olier, gylle og brand samt ved strømsvigt. Eksempelvis er der beskrevet hvem der skal kontaktes, ved uheld, samt hvor farlige stoffer og brandslukkere er placeret.

Staldanlæggene

Generelt for alle staldafsnit har bedriftens ansvarlige fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne, men selvfølgelig også holdt op mod økonomien. Ligeledes følges der med i udviklingen af ny teknologi set i relation til både dyrevelfærd og miljø. Alle stalde er med naturlig ventilation som sikrer et stort luftskifte, hvilket giver tørre staldgulve og lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Ny Kvægstald: staldbygning 1: Staldafsnittet bliver udelukkende etableret med sengebåse og 4 % gulve på gangarealerne. Der er gjort overvejelser vedr. NH₃-fordampningen. Konklusionen er at det valgte staldsystem overholder BAT

Fravalg af andre løsninger

Fravalg af forsøringsanlæg

Generelt fravalg af gylleforsuring:

Ved anvendelse af forsuring fraskriver ansøger sig muligheden for økologisk drift.

Ligeledes vanskeliggør det afsætning til biogasanlæg.

Rengøring: For at sikre dyrene et tørt leje vil gødning afsat i sengebåse blive skrabet ned på spalterne og der vil blive strøet med halm.

(Kalveafdeling) Etableret med fast bund og dybstrøelse, valgt både på grund af de krav der er til opstaldning af kalve, men også på grund af dyrevelfærd.

Rengøring: Sker løbende i forbindelse med udskiftning af dyr. Strøes løbende med halm.

Opstartafdeling/ kælvningsafdeling

Etableres med fast bund og dybstrøelse, valgt både på grund af dyrevelfærd.

Rengøring: Sker løbende i forbindelse med udskiftning af dyr. Strøes løbende med halm.

Energibesparende foranstaltninger

For at reducerer forbruget af kwh. er der gjort følgende tiltag;

- Der vil blive etableret lysstyring i nye stalde, så forbruget af EL minimeres når der ikke er behov for lys eller hvor naturligt lys er tilstrækkeligt.
- Der bliver etableret malkeanlæg med frekvensstyret kompressor
- I forbindelse med mælkekøling etableres der anlæg der kan anvendes varmen til opvarmning af brugsvand og rengøringsvand.

Vandbesparende foranstaltninger

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på dyresundhed, men også for at identificerer eventuelle lækager, så de kan repareres hurtigst muligt og derved undgå unødigt spild.
- Der anvendes kommunalt vand hvorved vandforbruget registreres.

Opbevaring af gødning:

Gylle: Gyllen vil i fremtiden blive opbevaret i, ny tank på 4000 m³, samt i tanke på Hedevej 12 (i alt 2070 m³). I tankene tilføres der kun husdyrgødning fra produktionen (inkluderer vaskevand). Efterfølgende afsnit beskriver BAT.

Gylletanke:

- Tankene tømmes en gang årligt.
- Det sikres at der er flydelag på tanken, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tanken bliver tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder..

Overdækning af egen tank er fravalgt selv om ansøger er klar over at teltdug både giver mindre regnvand til udbringning og reducerer den nødvendige tankkapacitet.

Fravalget skyldes primært prisen på overdækninger men også fordi der er stort behov for omrøring af gyllen inden det suges fra lagertankene. Dette ville yderligere blive besværliggjort af en teltoverdækning. Hvis prisen bliver sat i forhold til effekten på ammoniakfordampningen anses en tankoverdækning ikke for værende BAT.

Udgifter ved overdækning tank på 4000 m³:

Pris overdækning minimum 280.000 kr. med en afskrivningstid på 15 år giver det en årlig udgift på ca. 25500 kr. (beløbet er inkl. Renteudgifter på 5 %).

Ved en effekt på 241 kg N svarende til resultat fra IT-ansøgningen, er prisen /kg reduceret N

25500 kr./241 kg N = **106 kr. / kg N.**

Udbringning af Husdyrgødning

I forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen er der primært fokus på 2 områder:

1. Optimering af planteproduktionen. 2. Hensyntagen overfor det omgivende miljø (naturen og naboerne)

- For at optimerer planteproduktionen men også det omgivende miljø afpasses tilførselen af husdyrgødningen afgrødernes behov samt deres vækstperiode.
- Ligeledes udbringes husdyrgødningen under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab.

Udbringningsteknik: På sort jord vil gyllen blive nedfældet og på græsmarkerne enten nedfældet eller forsuret inden udbringning.

Dybstrøelse: Dybstrøelsen blive udbragt efter reglerne.

Fodring

For køer og kvier: For at have høj dyresundhed i besætningen og for at optimerer fodring / foderudnyttelsen, dvs. anvende minimal fodermængde i forhold til mælkeydelse, udarbejdes der som udgangspunkt i samarbejde med konsulent foderplaner for besætningen.

For at have det rigtige grundlag for udarbejdelse/ justering af foderplanen tages der stikprøver af grovfoderets kvalitet og foderplanen afpasses derefter. Endeligt inddrages nyeste viden indenfor kvægfodring.

Småkalve: Fodres med mælk og tørfoder samt stråfoder der gives efter ædelyst (kalvenes foder sammensættes primært for at give dyrene en god start og for at forbygge sygdomme).

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen som følge af den ansøgte ændring af husdyrbruget, samt af det samlede husdyrbrug.

Nedenstående belyser endvidere, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit, anvendes forkortelsen "§ 7 i loven", hvilket henviser til § 7 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.1 Baggrund

Produktionsanlægget på kvægejendommen på Timringvej 25 er nedslidt og der ønskes derfor opført et nyt produktionsanlæg til en malkekvægsbesætning på 200 malkekøer med opdræt. En stor del af de eksisterende bygninger tages ud af drift og den resterende del vil fremover blive benyttet til småkalve og opstart / kælvningsafdeling for malkekøerne.

Udbringningen af husdyrgødningen fra produktionen vil alene ske på ejede og forpagtede arealer.

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

2.2.1 Afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

2.2.2 Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, skove, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone.

Husdyrbrugets nye staldanlæg ligger inden for å byggelinjen men da der er tale om byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugserhvervet, er det ikke omfattet af forbud mod opførelse inden for å byggelinjen.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

2.2.3 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Kommuneplan 2013 til 2025 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Det er derfor vurderet, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

På husdyrbrugets arealer ligger der beskyttede diger efter Museumsloven § 29a (se bilag 9). Der gøres opmærksom på, at digerne ikke må ændres eller fjernes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

2.2.4. Placering i landskabet

Landskabet omkring ejendommen er ikke udpeget som landskabeligt interesseområde eller et større forstyrret landskab.

Det storbakkede morænelandskab er karakteriseret ved store bakker og jævnt kuperede til flade landskaber. Det er overvejende en robust landskabstype og derfor som udgangspunkt principielt egnet for nyplacering eller udvidelse af eksisterende landbrug.

Der er udpeget økologiske forbindelser/faunapassager i dele af landskabet omkring ejendommen og/eller ejendommens udbringningsarealer. Her er målsætningen at forbedre, sikre og udbygge spredningen af flora og fauna. Dette skal gøres ved en aktiv indsats for at sikre korridorerne, hvor der findes væsentlige spærringer for de pågældende arter. Det kan f.eks. være nedlæggelse af læhegn og andre biotoper, etablering af veje, mv.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

2.3 Indretning og drift

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 364,85 DE med den forskydning mellem de enkelte dyretyper, som kan tilskrives naturlige produktionsudsving. Det er

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en eventuel forskydning inden for de enkelte dyretyper i henhold til vilkår, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener fra husdyrbruget.

2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik

Formålet med Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er, at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Forebyggelse og begrænsning af forurening skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme, eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde, samt nybyggeri/gennemgribende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i, hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt.

Miljøstyrelsen har for svin, kvæg og fjerkræ udarbejdet emissionsgrænseværdier for en række staldsystemer i nudrift og ansøgt drift.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Der er med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 2046,6 kg NH₃. Se bilag 1
Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 2046,7 kg NH₃, jf. ansøgningen. Niveauet for anvendelse af BAT i ansøgningen er således overholdt idet overskridelsen på 0,1 kg. Jf. klagenævnets praksis er en bagatel.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning, i forhold til håndtering af husdyrgødning, kan betragtes som værende BAT med hensyn til nitratudvaskning i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker, eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægbesætninger jvnf. BAT vejledning 2010.

Det er Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af malkekvæg, at den generelle lovgivning i forhold til håndtering af husdyrgødning, kan betragtes som værende BAT med hensyn til fosforoverskuddet i forbindelse med udbringning.

Staldindretning

Ansøger har i bilag 1, Redegørelse for anvendelse af bedst tilgængelig teknik redegjort for overvejelser og muligheder.

Den altovervejende del af de tilladte 364,85 DE, vil ifølge ansøgningen blive opstaldet i en nybygget løsdriftsstald sengebåse med sengebåse og en gulvtype med 4 % ammoniakfordampning.

Gulvet bliver enten et

Fast drænet gulv med 1-2 % fald mod ajlefløb

- Gulvet/gangarealet rengøres mekanisk med et skrabe anlæg hver anden time.
- Skraberens afleverer gødningen i en eller flere tværkanaler eller i en langsgående gylle-kanal
- Gulvets samlede lysningsareal (spalteåbning) må maksimalt udgøre 5 % af gangarealet

Eller

Spaltegulv med kanal og linespil.

- Gulvet skrubes hver fjerde time

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT med hensyn til staldindretning.

14,22 DE i småkalve og tyrekalve opstaldes på dybstrøelse i den tidligere kostald, hvilket er bedste staldsystem for denne dyretype.

26,85 DE i form af 20 køer opstaldes i et dybstrøelsesafsnit der skal anvendes til kælvning og opstart. Bedste tilgængelige teknik til et staldsystem med dybstrøelse er i dag en kombination af dybstrøelse og gylle, hvor lejeareal etableres med dybstrøelse og ædeplads etableres med et gulv med 4 % ammoniakfordampning.

Af proportionalitetsmæssig årsager er dette dog ikke en løsning der er relevant ved etablering af staldanlæg til 20 dyr i en eksisterende bygning. Den valgte løsning er derfor BAT på den aktuelle bedrift.

Management

Ansøger har jf. bilag 1. beskrevet tiltag i forhold til management og egenkontrol.

Der er beskrevet i forhold til rengøring, drift af marker, bortskaffelse af affald, forbrug af vand, energi og indkøbt foder, tilsyn med dyreholdet og servicering af anlæg og maskiner.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management

Foder

Ansøger har jf. bilag 1 beskrevet de tiltag der på bedriften iværksættes for at optimere fodringen og opbevaringen af foder således, at miljøpåvirkningen pr. produceret liter mælk bliver lavest mulig.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

Bedriftens forbrug af energi forventes jf. bilag 1 at stige fra et elforbrug på 100000 til 180000 kwh. Forbruget af dieselolie til markdriften på ca. 19000 liter forventes ikke at stige væsentligt i forbindelse med udvidelsen da størrelsen af arealerne ikke forøges.

Idet hovedparten af dyreholdet etableres i nye staldanlæg, som er bygget og indrettet efter de nyeste teknologier sikres der et lavt energiforbrug på bedriften.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand for den type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Ansøger har jf. bilag 1 beskrevet de tiltag der på bedriften iværksættes i forholdt til anvendelse af den bedste mulige teknik til opbevaring og behandling af husdyrgødning.

Gødningen opbevares dels i en ny gylletank på 4000 m³ og 3 tanke på i alt 2700 m³ på ejendommen Hedevej 12 og der er derved sikret en opbevaringskapacitet på mellem 9 og 10 måneder.

Ansøger har regnet på udgiften til overdækning af den nye gylletank og konstateret, at det ikke er økonomisk proportionalt at overdække gylletanke og har i stedet gennemført reduktion af ammoniakemission gennem valgt staldsystem.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøger har jf. bilag 1 beskrevet de tiltag der på bedriften iværksættes i forholdt til udbringning af husdyrgødning.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyr- og husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning, som værende tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte.

Der er stillet vilkår om, at udbringning af husdyrgødning ikke må foretages på frossen, vandmættet, oversvømmet, eller snedækket jord, samt forud for varsling om kraftig regn/nedbør. Vilkåret er stillet for at reducere unødigt forurening af vandmiljøet.

Alternativer og fravalg BAT

Ansøger har jf. bilag 1 beskrevet de teknologiske muligheder og er for yderligere reduktion af ammoniakemissionen fra bedriften og argumenteret for fravalget deraf.

Fravalget af er velbegrundede idet der med de valgte staldsystemer ikke er behov for at gennemføre yderligere teknologiske tiltag.

BAT-vurdering

Hovedparten af de ansøgte 364,85 DE opstaldes i nyt staldanlæg med gulve der har 4 % ammoniakfordampning. Der er derfor ikke behov for yderligere tiltag til at reducere fordampningen.

Konkluderende vurdering af BAT

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning, vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det, Ringkøbing-Skjern Kommune anser, som værende BAT-standard for en bedrift af denne størrelse og dyresammensætning.

Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.3.2 Håndtering af regnvand og restvand

Regnvand fra de eksisterende anlæg ledes i dag til nedsivning fra jordoverflade. Regnvand fra nye stalde forventes afledt til faskine. Ensilage opbevares i markstak men eksisterende ajlebeholder på ca. 90 m³ påtænkes anvendt når der bliver mulighed for at etablere anlæg til opbevaring af ensilage på husdyrbruget.

Der er stillet vilkår om, at vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på vaskeplads med afløb til opsamlingslager, eller alternativt ske i marken.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning, samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af regnvand og restvand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

2.3.3 Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof

Der er stillet vilkår om opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets anvendelse af kemikalier, fyringsolie og brændstof.

2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger, samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget ske under hensyntagen til omgivelserne.

2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer, eller uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til enhver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal

ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

2.4 Begrænsning af eventuelle gener for naboer

2.4.1 Lugt

Der er i ansøgningen beregnet de maksimale zoner omkring anlægget, hvor det vejledende geneniveau vil være overskredet. Genezone og de aktuelle afstande fra nærmeste stald er samlet i nedenstående tabel:

Kategori	Vejl geneniveau	Maks. genezone	Aktuel afstand
Byzone	5 OU _E /m ³	270,35 meter	3645 meter
Samlet bebyggelse	7 OU _E /m ³	185,49 meter	3639 meter
Enkelt bolig	15 OU _E /m ³	85,49 meter	939 meter

Idet den maksimale genezone generelt er meget mindre end den aktuelle afstand til nærmeste staldbygning overholdes kravet til lugt.

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.4.2 Støj

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af ventilationsanlæg og ved indblæsning af foder, ved malkning samt ved transport til og fra ejendommen.

Støjkilderne fra anlægget kan kun høres meget tæt på og støjen fra transport, som primært vil være en gene i forbindelse med spidsbelastningssituationer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning og ensilering af foder.

Bortset fra spidsbelastningssituationerne forsøger ansøger at undgå al kørsel uden for normal arbejdstid.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

2.4.3 Lys

Der vil jf., ansøgers beskrivelse i bilag 1 kun være udendørs belysning i et omfang så man kan orientere sig efter mørkets frembrud.

Belysning i stalde styres af både ur og lysmåler og der vil i den nye stald være våge belysning mellem kl. 20.00 og 5.00 når der ikke er tilstrækkelig med dagslys.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet udbredelsen af lyset vil være meget begrænset.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

2.4.5 Støv

Støvgener kan forekomme ved levering af foder men det vil ikke have et omfang, som kan give gener for naboer.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

2.4.6 Trafik, til- og frakørsel

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget i de perioder, hvor der ensileres og udbringes husdyrgødning samt øget kørsel af gylle til tankene på Hedevej 12. Den øvrige transport forventes ikke at stige idet der alene vil være tale om større læs. Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

2.4.7 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

2.5 Alternative løsninger

2.5.1 Andre muligheder

Alternativet til det ansøgte projekt vil være fortsat produktion i det eksisterende staldanlæg eller ophør af produktionen.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.5.2 0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af

miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

2.6 Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand.

Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

2.7 Natur og vand

2.7.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder, er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et, eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre, eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og plantearter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget, deres yngle-, eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre, eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Nærmeste internationale naturområde er habitatområde 61, Skjern å, som ligger ca. 13 km syd for husdyrbrugets anlæg og ca. 11 km fra husdyrbrugets nærmeste arealer. Alle arealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord.

For beskrivelser af de internationale naturområder henvises til Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk)

2.7.2 Vandmiljøet

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Etablering, udvidelse, eller ændring af husdyrbrug kan give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten af næringsstoffer fra arealerne kan ske via udvaskning til grundvandet, som dernæst føder vandløb, søer og fjorde, eller ske som overfladeafstrømning via dræn, eller direkte til vandløb, søer og fjorde.

Vandplan 2010-2015 for Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord skal sikre at søer, vandløb, grundvandsforekomster og kystvande i udgangspunktet opfylder miljømålet 'god tilstand' inden udgangen af 2015. Endvidere skal det sikres, at eventuelle forringelser af tilstanden for vandområderne forebygges. (Vandplanen findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk)

Vandløb

Miljømål for vandløb omfatter både kemisk tilstand og økologisk tilstand. Størstedelen af vandløbene i hovedvandoplandet skal opfylde målet om god økologisk tilstand, mens en mindre del målsættes til et godt økologisk potentiale. I sidstnævnte tilfælde er der tale om vandløb, som er kunstigt anlagte, eller stærkt fysisk modificerede. En mindre andel af vandløbene har et strengere miljømål i form af høj økologisk tilstand, fordi den nuværende tilstand er fauna klasse 7.

Miljømål for vandløb:

Type	Høj tilstand	God tilstand
'Normal'	7	6 eller 5
'Blødbund'	5	4

Tallene i tabellen refererer til smådyrsfaunaen bedømt ved hjælp af Dansk Vandløbs Fauna Indeks (DVFI).

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved, eller i oplandet til vandløb. Ifølge Vandplan 2010-2015 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de konkrete miljømål fastsatte i Vandplanen.

Ifølge Vandplan 2010-2015 er miljømålene for vandløbene som angivet i nedenstående tabel. I den konkrete sag er det ikke vurderet, om der er målupfyldelse for vandløbene.

Vandløbsnavn	Økologisk tilstand og potentiale
Vorgod Å	God økologisk tilstand (Gt)
Foldbæk	God økologisk tilstand (Gt)
Alle Bæk	Godt økologisk potentiale (Gt)
Sigbæk	God økologisk tilstand (Gt)
Tilløb til Vorgod Å fra Frifelt	God økologisk tilstand (Gt)
Birkmose Bæk	God økologisk tilstand (Gt)
Abild Å	God økologisk tilstand (Gt)

Det forventes, at de generelle forbedringer i forhold til vandkvalitet, fysiske forhold, fri passage og vandindvinding, i et vist omfang vil bidrage til at sikre gunstig bevaringsstatus for de særlige arter og naturtyper, der er tilknyttet vandløb i oplandet.

Det er kommunens vurdering, at almindelig landbrugsdrift på vandløbsnære arealer ikke vil påvirke vandløbskvaliteten i væsentlig grad. Med de nye krav om 10 meter randzoner langs alle vandløb, vil påvirkningen på vandløb fra landbrugs relateret arealdrift være yderst minimal.

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til vandløbsloven, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 meter.*

Det betyder, at der er krav om 2 meter dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmmer ved vandløb" på bilag 5. Det er ansøgers pligt, at oplyse dem, der udbringer gyllen, eller foretager anden jordbearbejdning om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

Det betyder, at randzonearealet ikke kan indgå som udbringningsarealer, men vil kunne anvendes til afgræsning. Det er ansøgers pligt, at oplyse dem der udbringer gyllen eller foretager anden jordbearbejdning om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

2.7.3 Jordtype

Husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer består af i alt 147,44 ha, der er fordelt som angivet i nedenstående tabel:

Antal hektar	Opland
147,44	Ringkøbing Fjord

Herudover er der 26 ha der anvendes til afgræsning.

2.7.4 Sædskifte

På alle marker er der valgt et K12 sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet for husdyrbruget/for disse arealer.

Eftersom ansøger har valgt samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet foretaget på baggrund af referencesædskiftet.

Der er derfor ikke stillet krav til specifikke sædskifter, idet ansøger ikke har anvendt "sædskifte" som virkemiddel for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

2.7.5 Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud i mod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer..

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

2.7.6 Kvælstofudvaskning til overfladevand

Kvælstofudvaskningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er der sket et tydeligt fald i nitratudvaskningen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed ferskvandafstrømningen, delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III", er

omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord, som er et kvælstofsårbart Natura 2000-område. Udbringningsarealerne ligger dog ikke i nitratklasserne I, II eller III, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra arealerne til overfladevandet, som udgangspunkt, er reguleret af de generelle harmoniregler, som ifølge ansøgningen er overholdt.

Ifølge ansøgningen kan der på ejede og forpagtede arealer tillades et husdyrtryk på 2,3 DE/ha, hvilke svarer til, at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{max}) er 65,8 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 2,24 DE/ha, hvilke svarer til at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{reel}) er 65,4 kg N/ha/år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt, ifølge beregning foretaget i ansøgningssystemet.

Grundlag for skærpet nitratbeskyttelse.

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse eller godkendelse af et husdyrbrug, skal vurdere om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf foretages der, for husdyrbruget, en konkret vurdering af om der er grundlag for en nitratbeskyttelse, som er højere end den generelle beskyttelse.

I forhold til skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande, har Miljøstyrelsen fastlagt følgende afskæringskriterium:

Et projekt for husdyrbrug, kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder, end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade, et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv.

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og/eller et meget lidt eutrofiert vandområde.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af pkt. 1, projektet i kumulation:

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til nitratudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007.

- For alle dambrugene i oplandet til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne til de to oplande viser, at der siden 2007 er sket et fald på 3,17 tons i udledning af nitrat til Stadil Fjord og 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord.

Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunnet lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg.

Derudover vil kommunen fra og med i år give påbud til ejere med direkte udledning til sårbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist, skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til de 2 oplande, har været faldende inden for den sidste år-række og vil blive ved med at falde de kommende år.

Ringkøbing-Skjern Kommune konstaterer i forhold til antal dyreenheder i oplandet, at nyeste data fra Miljøstyrelsen (dateret d. 18. februar 2013) viser, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord og dermed indenfor kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2012 steget og tendensen er sikker. Stigningen er på 1,15 % fra 236437,5 DE i 2007 til 239164,9 DE i 2012.

I henhold til Miljøstyrelsen, kan kommunen dog godt godkende projekter i oplande med et stigende husdyrtryk, hvis nitratudvaskningen ikke er større end den, der svarer til et planteavlsbrug. I tilfælde af, at udvaskningen er større, kan den reduceres med en række virkemidler f.eks:

Reducerede gødningsnormer
Flere efterafgrøder
Ændret sædskifte
Afbrænding af husdyrgødning
Separering af husdyrgødning
Afsætning til biogasanlæg

I det konkrete projekt, er udvaskningen fra et planteavlsbrug, i ansøgningen, beregnet til 81,7 kg N/ha. Kvælstofudvaskning i det konkrete projekt, DEreel, er jf. ansøgningen 65,4 kg N/ha og overstiger dermed ikke udvaskningen, der svarer til et planteavlsbrug.

Det har ikke været nødvendigt for ansøger, at benytte andre virkemidler end det valgte sædskifte, til at reducere udvaskningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at påvirkningen fra projektet i kumulation med andre planer og projekter, opfylder afskærringskriterie 1 i forhold til påvirkning af overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af Pkt. 2A og 2B, projektet i sig selv:

Husdyrbrugets udbringningsarealer har, det lukkede bassin Ringkøbing Fjord som slutrecipient og er derfor omfattet af det skærpede krav på 1 %.

På baggrund af Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om størrelsen af landbrugsarealer og den samlede kvælstofudvaskning fra oplandene, er det beregnet, hvor stor en påvirkning af recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningen er gennemført som et "Worst cases" scenarie, hvor der er valgt det mindst mulige reduktionspotentiale og regnet på den totale kvælstofudvaskning, i stedet for merudvaskningen fra et husdyrbrug.

Opgørelse af worst case nitratudvaskning til overfladevand:

Ringkøbing Fjord		
Landbrugsareal i opland	(ha)	230073
Samlet udvaskning af kvælstof fra opland	(kg)	2752000
Det ansøgte:		
Kvælstof udvaskning fra udbringningsareal i opland:		
Maks. 25 % kvælstofudvaskning (Red, potentiale 75 - 100 %) (ha)		150,94
Maks. 50 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 50 - 75 %) (ha)		0
Maks. 100 % kvælstofudvaskning (Red, potentiale 0 - 50 %) (ha)		0
Husdyrbrugets kvælstofoverskud (DEreel)	(kgN/ha/år)	65,2
Maksimal udvaskning fra udbringningsarealer	(kgN/år)	2460
Maksimal andel af kvælstofudvaskning til Ringkøbing Fjord (%)		
		0,089

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af worst case scenariet af husdyrbrugets maksimale andel af kvælstofudvaskningen til Ringkøbing Fjord, at afskærringskriterie pkt. 2A og 2B er opfyldt, idet påvirkningen fra projektet i sig selv, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland og derfor ikke vil påvirke overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning.

Samlet set, er det derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der på baggrund af den konkrete vurdering af ansøgningen, ikke er behov for en skærpelse af den generelle nitratbeskyttelse af overfladevande.

2.7.7 Fosforudvaskning til overfladevand

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilket beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor, jf. Miljøstyrelsens fosforkort. (På bilag 6 ses udbringningsarealerne i forhold potentielle fosforklasser (P-klasser)).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. De ejede/forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på (JB1), jorde.

15,24 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænede/grøftede lavbundsarealer. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må være 2 kg P/ha/år.

Ifølge ansøgningen ligger de resterende udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-området mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det tilladte fosforoverskud fra bedriftens arealdrift beregnes på bedriftsniveau og ikke i forhold til de enkelte marker. Eventuelle vilkår til fosforoverskuddet stilles ligeledes på bedriftsniveau (jf. Miljøstyrelsens Wiki-vejledning).

Ifølge ansøgningen er det gennemsnitlige fosforoverskud på 8,0 kg P/ha/år, hvilket er 18,3 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud. Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau overholdes, ifølge ansøgningen uden brug af andre virkemidler end det valgte sædskifte.

Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerosion, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden, øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder, som følge af øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger. Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkjøbing Amt, viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skråner eller afvandes, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Mark 41-0 skråner på ca. 500 m² mere den 6 grader imod en § 3 beskyttet sø over 100 m². I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen må der ikke udbringes flydende husdyrgødning på stejle skråninger med en hældning på mere end 6 grader ned mod vandløb, søer over 100 m², eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbs, søens eller fjordens øverste kant.

De øvrige af husdyrbrugets udbringningsarealer, skråner ikke 6 grader, eller derover mod vandområder. Med overholdelsen af reglerne for udbringning af husdyrgødning, samt topografien af de øvrige udbringningsarealer er det vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udbringning af husdyrgødning i henhold til gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i vandløbene negativt.

Grundlag for skærpelse af husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse, eller godkendelse af et husdyrbrug skal vurdere, om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf, foretages der for husdyrbruget en konkret vurdering af, om der er grundlag for en fosforbeskyttelse, der er højere end den generelle beskyttelse.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til fosforudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007 og der vurderes derfor kun på husdyrbrugets påvirkning.

Det antages, at grænsen for at se en påvirkning af Natura 2000 områderne, er den samme for fosfor som for nitrat. En påvirkning på under 1 % af den samlede fosforpåvirkning til et lukket bassin som Ringkøbing Fjord, vurderes derfor ikke, at medføre en væsentlig virkning på Natura 2000-området under forudsætning af, at dyretrykket i oplandet er uændret.

I oplandet til Ringkøbing Fjord har der været en stigning i dyretrykket på 1,15 % fra 236437,5 DE i 2007 til 239164,9 DE i 2012, hvilket skal indgå i vurderingen.

På baggrund Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om, den samlede fosforudvaskning fra oplandene er det beregnet, hvor stor en andel af udvaskningen til recipienterne som ansøgningen i sig selv vil medføre. Der er regnet med, at der i gennemsnit er ophobet 2000 kg P/ha i de øverste 25 cm af landbrugsjord, og beregningen er gennemført som et worst cases scenarie, hvor der er valgt en maksimal udvaskning på 1 kg P/ha, i stedet for det gennemsnitlige på 0,2 – 0,5 kg P/ha, og der er regnet på den samlede påvirkning i en afskrivningsperiode på 20 år.

Opgørelse af "Worst case" fosforudledning til overfladevand:

Beregning af forøgelsen i jordens fosforpulje	
Fosforoverskud på husdyrbruget (kgP/ha)	7,1
Fosfor i jordens øverste 25 cm (kgP/ha)	2000
Forøgelse af fosforpulje i den 20 årige afskrivningsperiode. (%)	7,1
Vandområde	
Beregning af fosforudledning	Ringkøbing Fjord
Beregning af fosforudvaskning	
Husdyrbrugets udbringningsareal i opland (ha)	150,94
Worst case udvaskning (kgP/ha)	1
Worst case udvaskning fra husdyrbruget (kg P)	10,7
Beregning af husdyrbrugets andel af fosforudvaskning i opland	
Total fosfor udledning til recipient. (kg)	93000
Husdyrbrugets andel af udledning (%)	0,0115

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beregninger, at selv om dyretrykket er stigende i oplandet til Ringkøbing Fjord, ligger husdyrbrugets fosforbidrag langt under grænsen på 1 % af den samlede fosforudledning og vil derfor ikke påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer derfor ikke, at der er grundlag for en skærpelse af den generelle fosforbeskyttelse, idet husdyrbruget, ifølge beregningerne, ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

2.7.8 Ammoniakemission

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er sammensat af flere elementer:

- Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af § 11 og § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- En forbudszone, hvor der ikke må etableres, udvides, eller foretages ændringer af stalde, eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor 10 meter til Kategori 1- og 2-Natur.

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af §§ 11-12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 15 %, som følge af, at der anvendes mere end 25 % græs i totalfoderrationen.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser, sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Husdyrbruget fordamper, ifølge ansøgningen, 319,27 kg N/år mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget, er opfyldt.

De specifikke krav til ammoniakdepositionen for de forskellige ammoniakfølsomme naturtyper, Kategori 1-, Kategori 2- og Kategori 3-Natur.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-

Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Samlet vurdering af husdyrbrugets påvirkning på ammoniakfølsom natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Afstanden til nærmeste Kategori 1-Naturområde er ca. 13 km fra anlægget. Naturtypen har nummer 6230, og er et surt overdrev i god tilstand.

Tålegrænsen for naturområdet vurderes til at være mellem 10 - 15 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes

baggrundsbelastningen og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2012 beregnet til 15,5 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

I kraft af den store afstand til naturområdet er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre ammoniakfølsomme områder indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Afstanden til nærmeste Kategori 2-Natur er ca. 1,4 fra anlægget. Området er en hede beliggende i Herning Kommune.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2012, beregnet til 16,5 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge væsentligt under 1 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre Kategori 2-Natur områder, som ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige Kategori 2-Natur områder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret en mose, som kan være kvælstoffølsom Kategori 3-Natur. Moser, heder og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Kategori 3-Naturområderne indenfor 1.000 m fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	N-dep beregning	Målsætning i Kommuneplan
Mose	950	Syd - vest	0,0 / 0,0	C
Ammoniak følsomme skov områder	400	vest	0,2 / 1,1	

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis det vurderes, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Der er registreret potentielt ammoniakfølsomme skove inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på 0,2 kg N/ha/år til skoven. Idet merbelastningen ligger under 1 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens artssammensætning og biologiske tilstand.

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget forekommer derudover enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur. Kommunen vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne, idet områderne ikke er ammoniakfølsomme naturtyper.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakudledningen fra anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau
- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er § 3 beskyttede naturtyper. Der er på mark 6 – 0 registreret ca. 3000 m² eng men der er tale om en forskydning af et registreret areal.

Flere af udbringningsarealerne grænser op ligger umiddelbart op til § 3-beskyttede naturområder (se bilag 5). Der er tale om § 3 enge og sø

Ingen af udbringningsarealerne grænser op/ligger umiddelbart op til § 3-beskyttede ammoniakfølsomme naturområder (Kategori 1-Natur) beliggende indenfor Natura 2000-område.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning, vil påvirkningen med ammoniak, selv tæt på naturområderne, være langt under 1 kg N/ha/år, hvis gyllen nedbringes, nedfældes, eller der anvendes forsuret gylle. En påvirkning over 1 kg N/ha/år til naturen vurderes, som værende væsentlig og kan medføre tilstandsændringer af naturområderne, mens en påvirkning under 1 kg N/ha/år vurderes som uvæsentlig.

Al udbringning af flydende husdyrgødning skal ske ved nedfældning på arealer uden

etablerede afgrøder til høst og på fodergræsmarker. Alternativ kan der anvendes gylleforsuring, hvis der anvendes en teknologi, der står opført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Nærmeste kvælstof følsomme § 3 natur er en kategori 2 hede, som er beliggende 350 m fra nærmeste udbringningsareal. Som følge af afstanden vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at medføre en negativ påvirkning af heden.

Nærmeste Natura 2000 område er habitatområde 61, Skjern å, som ligger ca. 11 km syd for husdyrbrugets nærmeste arealer. Alle arealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Som følge af afstanden vurderes det ikke at Natura 2000 området vil blive negativt påvirket.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på den baggrund, at § 3 naturområder ikke vil blive væsentlig påvirket af udbringning af husdyrgødning på de nærliggende markarealer og at de generelle regler for udbringning er tilstrækkelige til at beskytte området imod påvirkning af tilstanden.

Dele af udbringningsarealet ligger indenfor en økologisk forbindelse lang Vorgod Å. Kommunen vurderer ikke, at driften af markerne er i strid med hensynet til arternes spredning. Der opsættes ikke fysiske spærringer på markerne, som kan påvirke arterne negativt. Spredning i den økologiske forbindelse kan forbedres, ved at have levende hegn mellem markerne.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre naturområder, herunder andre Natura 2000-områder, der ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra den ansøgte arealdrift. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de andre naturområder.

På baggrund af ansøgningen og oplysninger fra ansøger vurderes det, at driften af udbringningsarealerne ikke ændres væsentligt i forhold til den hidtidige drift. Markdrift i form af omlægning, gødskning, sprøjtning og andre jordbrugsaktiviteter vurderes ikke at give anledning til væsentlig merbelastning af områdets beskyttede naturområder.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ansøgningen, at de lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt, vilkår i miljøgodkendelsen, samt udmeldinger fra Miljøstyrelsen, at tilstanden af naturområderne omkring husdyrbrugets udbringningsarealer ikke vil ændres væsentligt, som følge af ansøgte projekt. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er forhold, som kan begrunde en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven.

2.7.9: Græsningsarealerne

Ejendommen har flere arealer, der udelukkende anvendes som afgræsningsarealer (se bilag 4). Disse arealer må i henhold til vilkår, ikke anvendes som udbringningsareal og må kun tilføres den husdyrgødning, der afsættes af de græssende dyr. Det er kommunens vurdering, at anvendelse af arealerne som græsningsareal ikke vil medføre væsentlige virkninger med fosfor, eller nitrat på Natura 2000-området Ringkøbing Fjord eller væsentlige virkninger med nitrat på grundvandet, idet afsætningen ved græsning vil ske, når der er plantedække på arealerne.

Det er således kommunens vurdering, at almindelig anvendelse af arealerne som græsningsarealer ikke vil medføre en væsentlig virkning på områdets § 3-beskyttede naturtyper, den Internationale Natur, eller de arter, eller levesteder områderne er udpeget på baggrund af.

2.7.10 Grundvand:

Udbringningsarealerne ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der en markvandingsboring ved Timringvej 25 og en markvandingsboring ved Hedevej 12. Ved boringer, jf. § 8, stk. 4 i Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 meter for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 meter for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Udbringningsarealerne ligger, ifølge Miljøstyrelsens kortværk, uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskningen fra rodzonen, idet de generelle harmoniregler anses for tilstrækkelige til at beskytte grundvandet mod kvælstofudvaskning fra arealernes rodzone.

2.8 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet, ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at driften af husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer, er overholdt.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en viden, der kan begrunde, at de generelle afstandskrav og beskyttelsesniveauer, skal skærpes yderligere, idet det og de stillede vilkår, vurderes tilstrækkelige til, at beskytte omgivelserne mod væsentlige virkninger som følge af driften af husdyrbruget.

2.9 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

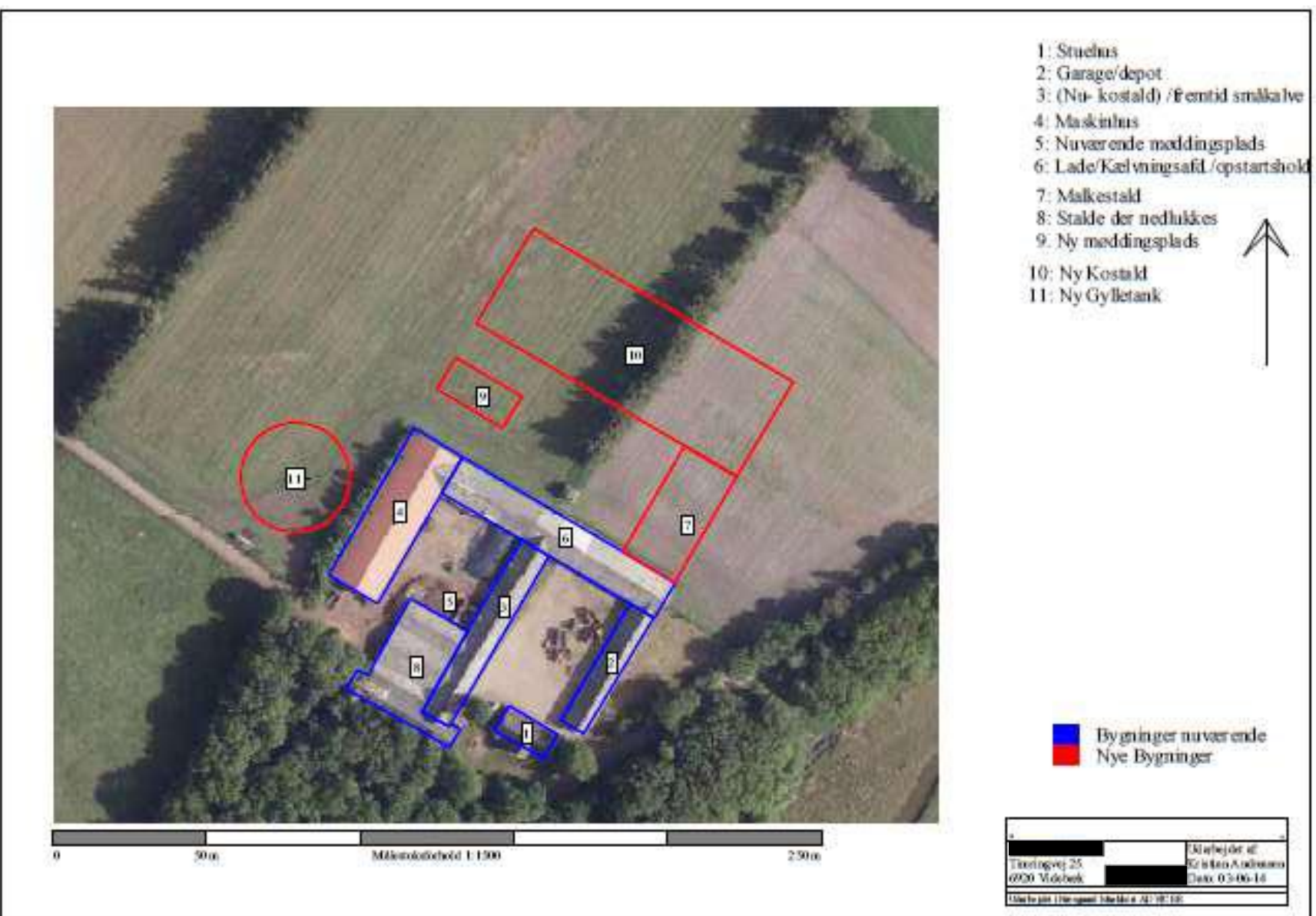
- Udvidelse af dyreholdet til 200 malkekøer 9629 kg EKM, 171 kvier fra 6 – 27 mdr, 49 småkalve fra 0 – 6 mdr og 100 tyrekalve fra 40 – 55 kg, alle stor race samt 5 får med lam, i alt svarende til 364,85 DE, samt opførelse af nyt staldanlæg, på maks 4400 m², en gyllebeholder på 4000 m³ samt møddingsplads på 300 m² kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur, Natura 2000-områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand, herunder nitratfølsomme indvindingsområder, samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund

af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

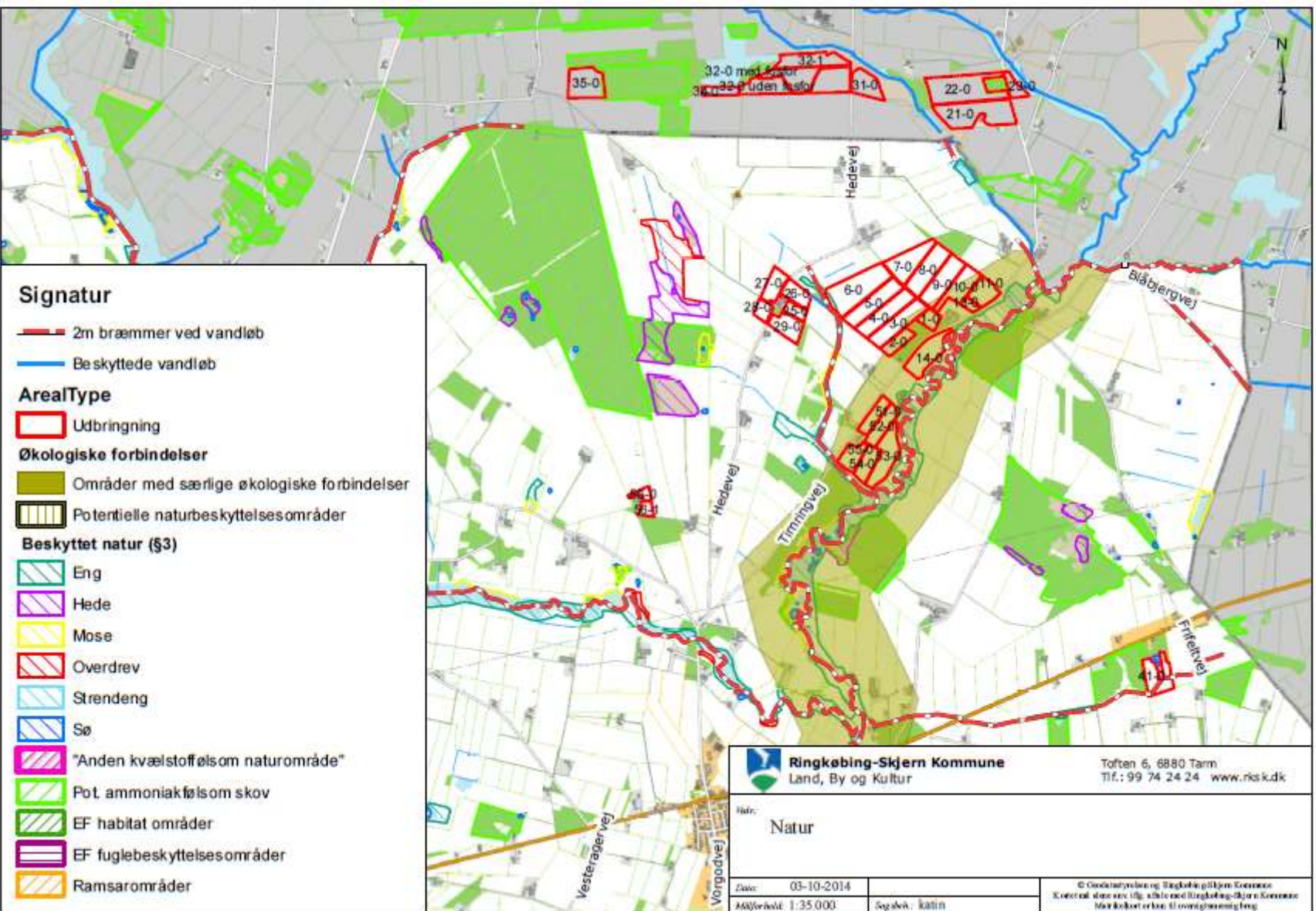
Bilag 3. Situationsplan

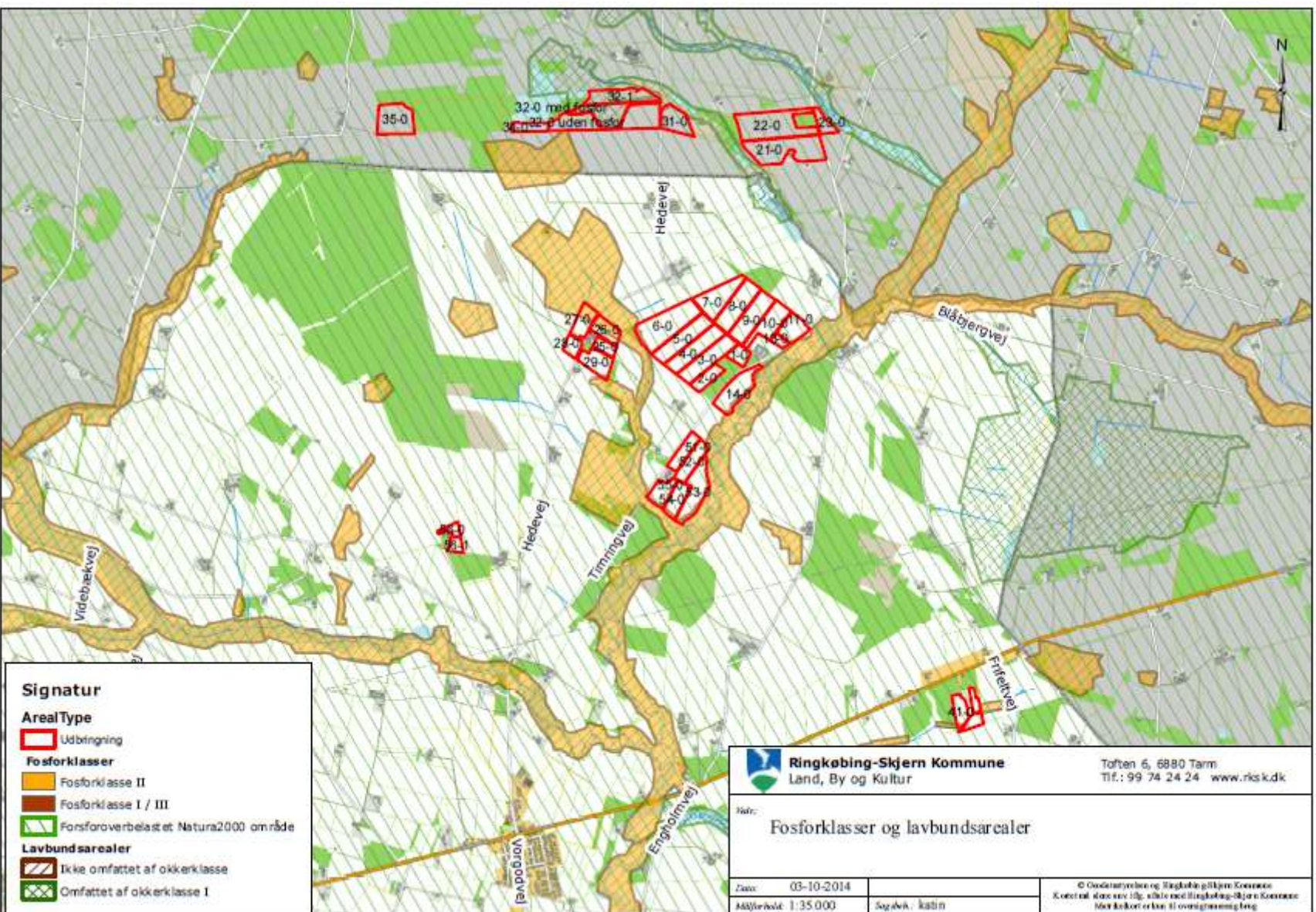
Bilag 4. Oversigtskort arealer og transportveje.

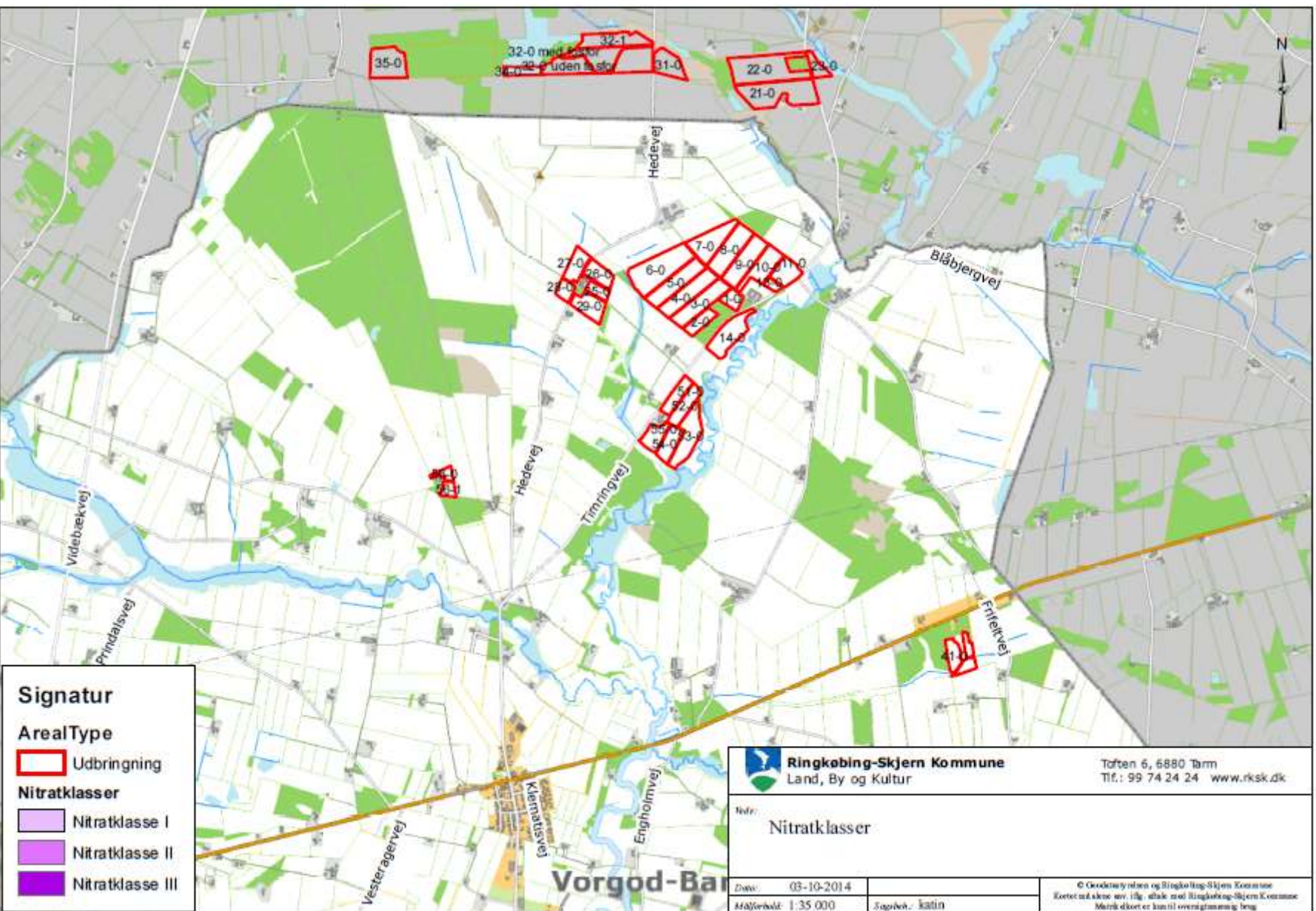
Bilag 5: Udbringningsareal, Natur

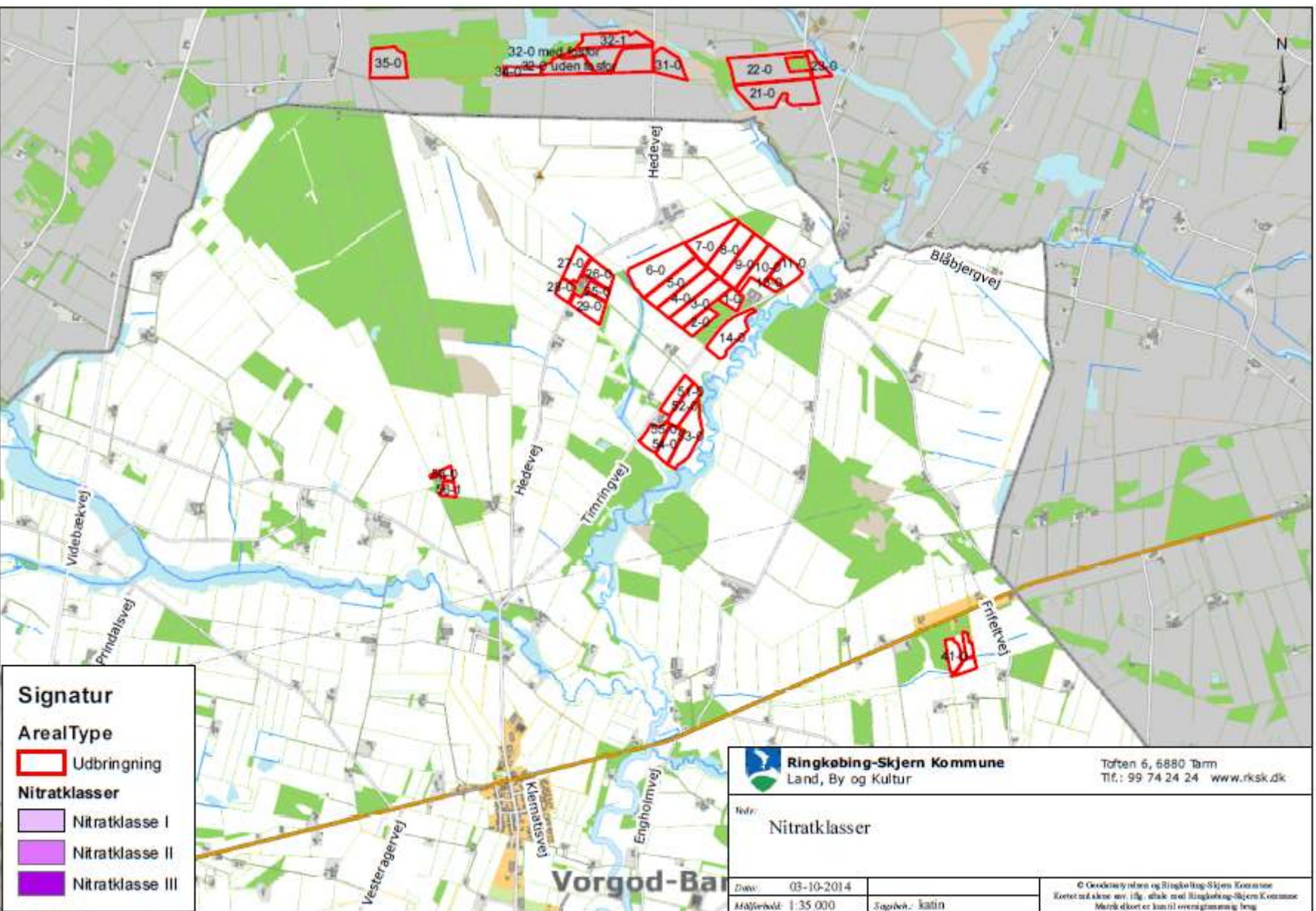
Bilag 6: Udbringningsareal, Fosfor

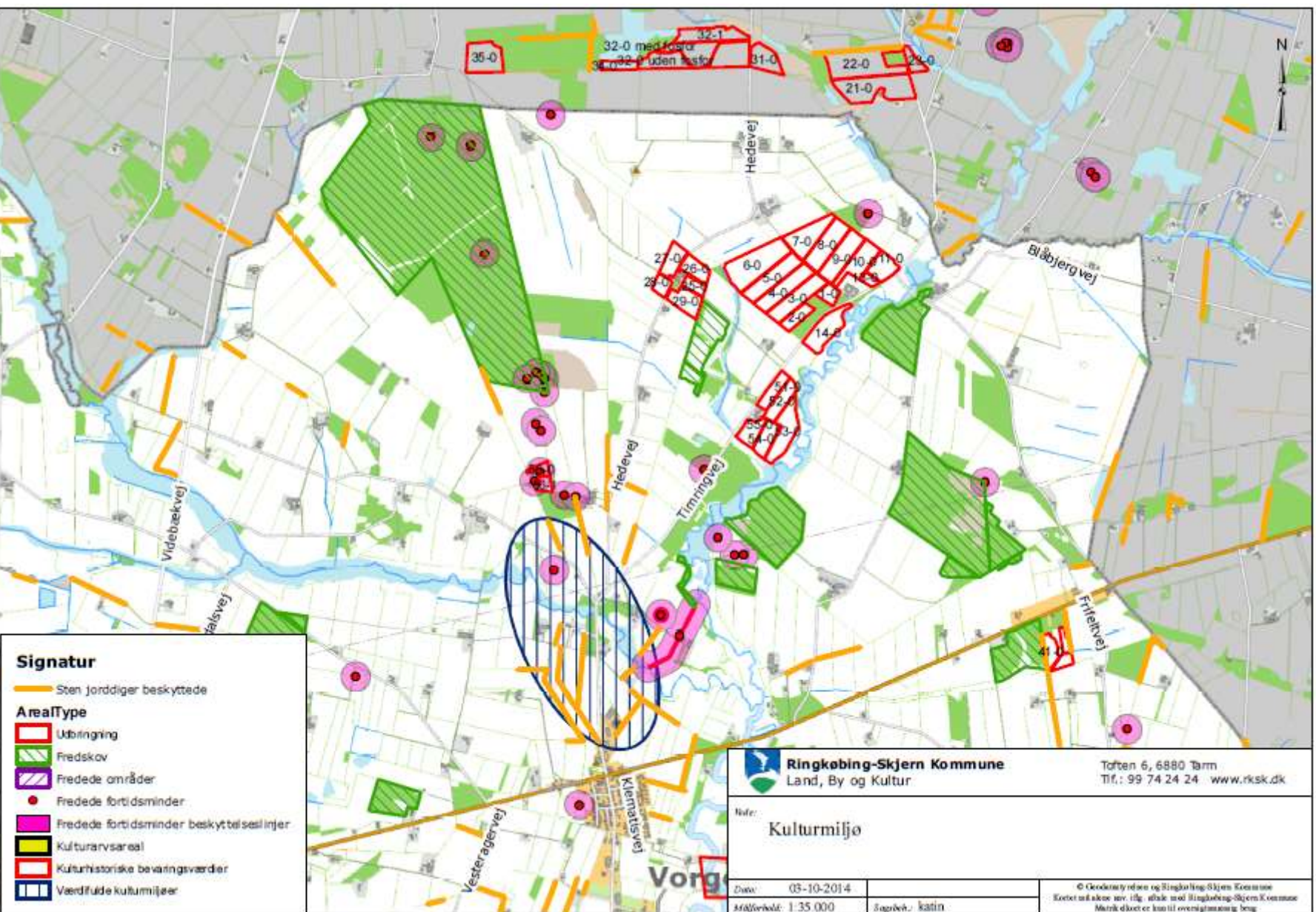
Bilag 7: Udbringningsareal, Nitratklasser

Bilag 8: Udbringningsareal, Grundvand

Bilag 9: Udbringningsareal, Kulturmiljø

Bilag 10: Udtalelse fra Herning Kommune

Udtalelse om arealer beliggende i Herning Kommune

Sagsbehandler: Louise Lindegaard Weinreich

Sagsnr.: 09.17.00-P19-80-12
(bedes anvendt ved henvendelse)

Miljø og Klima
Rådhuset, Torvet
7400 Herning
Tlf.: 9628 2828
Lokal 9628 8079

mikll@herning.dk
www.herning.dk

Sagsnummer:
09.17.00-P19-80-12

Kontaktperson:
Louise Lindegaard Weinreich

Dato: 09-10-2014

██████████ har søgt Ringkøbing-Skjern Kommune om en § 12 miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på Timringvej 25, 6920 Videbæk. Herning Kommune udtaler sig på den baggrund om arealer beliggende i Herning Kommune.

Det oplyste:

1. Arealet beliggende i Herning Kommune udgør 51,82 ha og betegnes mark 21-0, 22-0, 23-0, 31-0, 32-0 uden fosfor, 32-0 med fosfor, 31-1, 34-0 og 35-0
2. Arealerne er ejde/forpagtede
2. Dyretrykket er på 2,26 DE/ha og dyrkes med et K12-sædskifte
3. Mark 32-0 er drænet, de resterende arealer er ikke drænede

Herning Kommune stiller ikke vilkår til arealerne der indgår i miljøgodkendelse af Timringvej 25, 6920 Videbæk, som er beliggende i Herning Kommune. Det gøres under forudsætning af, at arealerne ikke modtager mere husdyrgødning end det oplyst, og at den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse og øvrige til enhver tid gældende generel lovgivning overholdes.

Herning Kommunes vurdering:

Påvirkning af grundvand

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitrutfølsomt indvindingsopland, nitrutfølsomt indsatsplanområde og nitrutfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet ved de generelle landbrugsregler.

Påvirkning af overfladevand

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med vurdering af beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte.

Kvægbruget er omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha), som har helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel, men bliver pålagt et K12-sædskifte. Det vil dog være muligt for disse kvægbrug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og efterafgrøder øges tilsvarende. Det normale krav er på 70 %. Ansøger har valgt at bruge et K12-sædskifte ved udvidelsen på ejendommen. Det stilles ikke som et vilkår, da bedriften drives med 2,3 DE/ha i miljøgodkendelsen.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobelie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2009-2020 er målsat som et område med naturligt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Der er ingen vandhuller/søer på udbringningsarealerne. Ingen udbringningsarealer ligger ned til en beskyttet sø, uden der er mere end 9 meters randzone omkring dem. Ingen af udbringningsarealerne skråner mere end 6 ° ned mod søen. Se bilag 2.

Ansøger oplyser, at der ikke at udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer eller lignende.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante søer, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søen/søerne og idet de er beskyttet af de 9 meters sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmmer.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. Indtil vandplanerne i Herning Kommune træder i kraft gælder dog gældende bekendtgørelser samt retningslinjerne for vandløb mm. i Regionsplan 2005 for Ringkøbing Amt.

Ingen af udbringningsarealerne ligger ned til vandløb. Udbringningsarealerne skråner på intet sted ned mod vandløbene. Se bilag 2.

Ansøger oplyser, at der ikke at udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende. Ansøger oplyser ligeledes, at der som minimum holdes 9 meter sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmmer til vandløbene (omfattet af Lov om Randzoner) langs udbringningsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nærmeste vandløb, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning.

Nitrat

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse 1-3, derfor er arealerne robuste. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-område, der er meget sårbart overfor kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau med de stillede vilkår er tilstrækkeligt, til at sikre mod nitratudvaskning fra de oplyste udbringningsarealerne.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

I forbindelse med udarbejdelsen af denne § 46 udtalelse er det aftalt mellem Herning Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune, at Ringkøbing-Skjern Kommune står for at vurdere og beregne påvirkningen af Ringkøbing fjord med kvælstof og fosfor fra udbringningsarealer beliggende i begge kommuner. Dermed har Herning Kommune ikke yderligere kommentarer til dette.

Påvirkning af natur

Spredningskorridorer

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor et område, der i Herning Kommuneplan 2013 – 2024 er udpeget som spredningskorridor.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof: Kategori 1 natur:

Nærmeste Natura 2000-område er Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede, der er udpeget som Natura 2000 område N64, samt EF-habitatområder H57 og H225. Natura 2000-området ligger cirka 11,3 km nord for nærmeste udbringningsareal. Se bilag 1.

Området er beliggende i et landskab, der var isfrit under sidste istid. Dets hovedlinjer er skabt af moræneaflejringer fra næstsistid – de såkaldte bakkeøer - og af smeltevandfloderne under sidste istid, der både havde udgravende og aflejrende effekt. Ormstrup Hede ligger op til Idom Å, der afgrænser heden mod øst. Området på Skovbjerg Bakkeø består af 6 adskilte arealer: Nørre og Sønder Vosborg Hede, Vind Hede samt 3 arealer ved Kronhede

Området er domineret af indlandsklitter i mosaik med tør og våd hede. I den sydlige del af Vind Hede findes en række egekrat, som menes at være nogle af de sidste rester af de skove, der engang dækkede hele området. I områdets sydlige del ligger spredte klitter. Jordbunden består helt overvejende af morænesand og flyvesandsområder (klitter). Vegetationen domineres af hedelyng med indslag af revling og andre dværgbuske. På Vind Hede kan man finde spændende planter som vår-kobjælde og cypresulvefod.

Idom Å er et af landets reneste og mest uforstyrrede vandløb. Langs Idom Å findes derudover det store hedeareal både enge, moser og rigkær. Åen og de omgivende arealer danner levested for odder. Der er desuden fundet en lille bestand af stor vandsalamander i et vandhul i området.

Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtype	Nr.	naturtype
2310	Indlandsklitter med lyng og visse	4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyst
2320	Indlandsklitter med lyng og revling	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene	5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær	7140	Hængesæk
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7150	Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Rigkær
		9190	Stillekegskove og -krat på mager sur

Derudover er følgende dyrearter en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	Art	Nr.	Art
1096	Bæklampret	1166	Stor vandsalamander
1106	Laks	1355	Odder

De heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, som er udpeget til habitatområde er enten A-målsatte eller B-målsatte i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte naturområder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. For B-målsatte naturområder er målet, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Baggrundsbelastningen for området er i forvejen på 14,5 kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealet ikke vil påvirke Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede væsentligt på grund af den lange afstand.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof: Kategori 2 og 3 natur:

Der er ikke registreret § 3 naturområder indenfor udbringningsarealerne. Se bilag 2.

Mark 31-0 og 22-0 ligger op ad et kategori 2 beskyttet hedeområde. Flere af de andre marker ligger op ad kategori 3 beskyttet natur. Ved udbringning af gylle kan der konstateres påvirkning af nærliggende arealer på op til 1 kg N/ha/år indenfor 10 meter fra markkant som følge af afdrift. Det anbefales derfor, at udbringning af gylle ikke sker i vejrs med risiko for afdrift.

Markerne har været dyrket i nudrift. Der vil således ikke ske en intensivering af gødningstrykket på markerne op til naturarealerne. De generelle regler vurderes på den baggrund at være sikkerhed nok i forhold til beskyttelse mod tilstandsændringer på de nærværende liggende naturarealer.

Ammoniakfølsom skov

Mark nr. 35-0 ligger op ad et område, som er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Derfor anbefales det, at udbringning af gylle ikke sker i vejrs med risiko for afdrift.

Herning Kommune vurderer på den baggrund, at de generelle regler at være sikkerhed nok i forhold til beskyttelse mod tilstandsændringer på de nærværende liggende naturarealer og de beskyttede hedeområder.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets¹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rastemråder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Da udbringningsarealerne tidligere har været anvendt til landbrugsdrift og dermed ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer, vil landbrugsdriften af disse arealer i ansøgt drift ikke have en væsentlig negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Herning Kommune vurderer, at lovlig håndtering af husdyrgødning inden for udbringningsarealerne ikke vil have en væsentlig negativ effekt på de beskyttede arter.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse. De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særligt værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kultur-miljø, fredninger mm., der er registreret i området. Se bilag 3.

¹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

Udbringningsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Fredede områder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Der er registeret beskyttede diger og kulturmiljø (brunkul) indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne.

Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer, eller har fungeret, som hegn og har, eller har haft, til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, der både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

- Jf. Museumslovens § 29a må digerne ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.
- Jf. museumslovens § 29f må der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Med venlig hilsen

Louise Lindegaard Weinreich

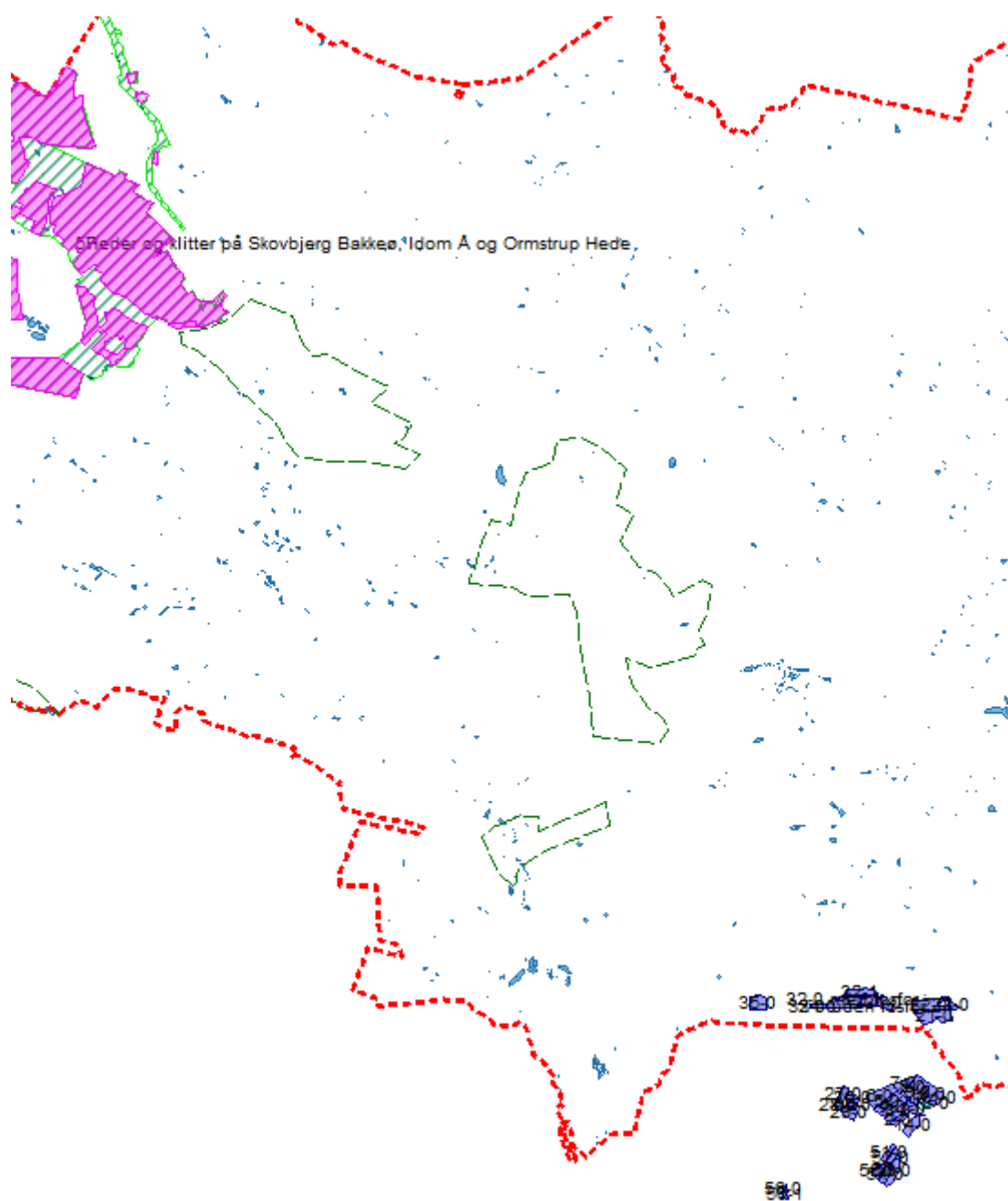
Agronom

Miljømedarbejder, Herning Kommune

Direkte tlf. nr.: 9628 8079

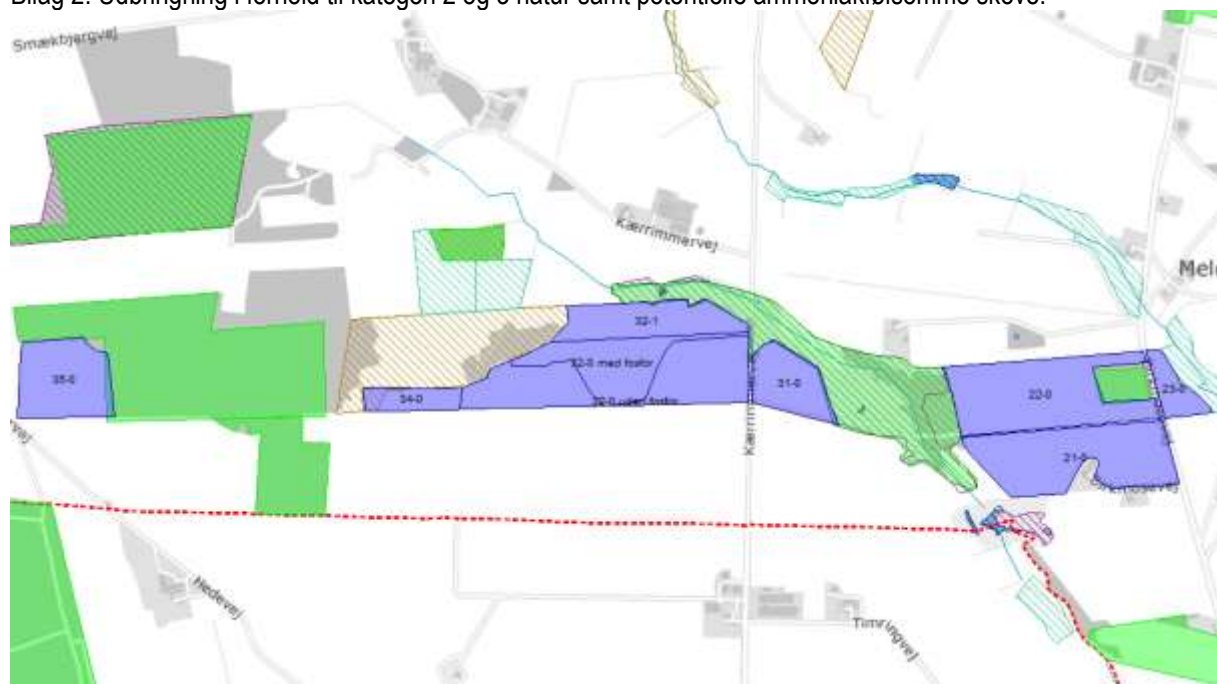
Mail: mikl@herning.dk

Bilag 1. Natura 2000 naturområde og spredningskorridorer.

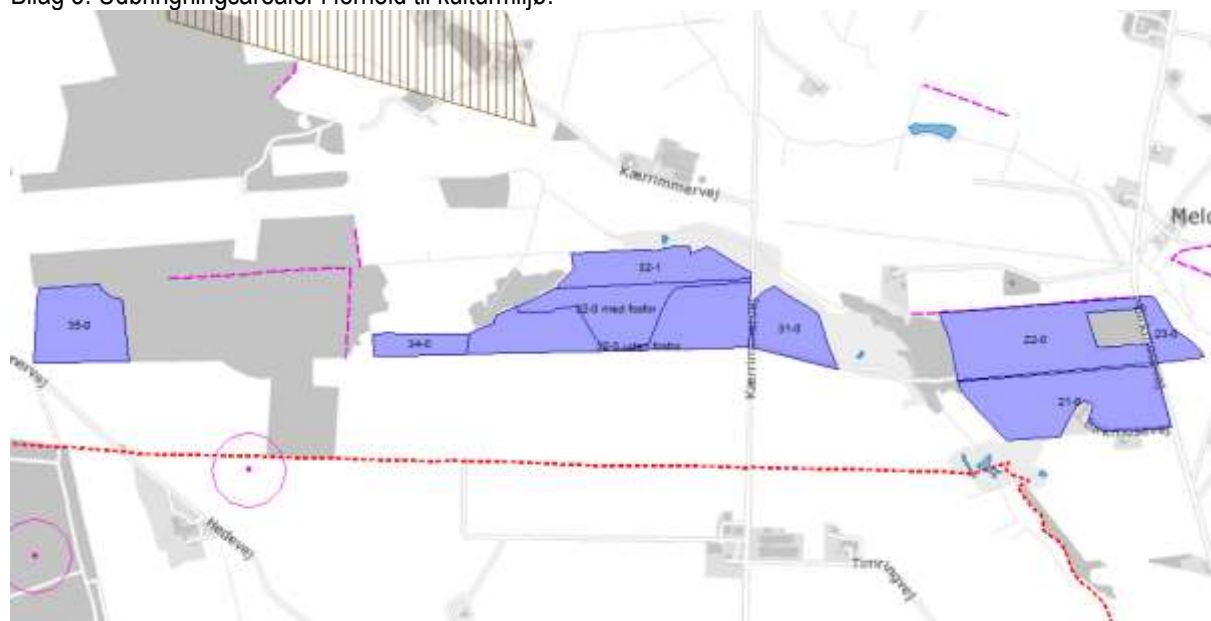
arealer (36 / 36)	Kommunegrænse (1 / 1)
Kategori 1 natur (indenfor N2000) 1	Spredningskorridor (9 / 9)

Bilag 2. Udbringning i forhold til kategori 2 og 3 natur samt potentielle ammoniakfølsomme skove.

arealer (36 / 36) § 3 (kategori 3 natur) § 3 Eng (2593 / 2593) § 3 Hede (2393 / 2393) § 3 Mose (4436 / 4436) § 3 Overdrev (589 / 589) § 3 sø (8196 / 8196) A Sø-navne bkt (4 / 4) § 3 vandløb (6605 / 6605)	Kommunegrænse (1 / 1) Kategori 3-natur potentiel ammoniakfølsom skov (2512 / 2512 / 100,0%) Kategori 2 natur (udenfor N2000) (228 / 228)
--	---

Bilag 3. Udbringningsarealer i forhold til kulturmiljø.

arealer (36 / 36)	Kommunegrænse (1 / 1)
Beskyttede diger (2975 / 2975)	Fredning
Fredede fortidsminder (2515 / 2515)	Fredede områder (204 / 204)
Fredede fortidspunkt (656 / 656)	Forslag Fredede områder (1 / 1)
Fortidsmindelinier (2464 / 2464)	Kulturmiljøer (140 / 140)
	Kulturarvsarealer (25 / 25)
	Større uforstyrrede landskaber (2 / 2)
	Geologiske interesseområder (14 / 14)
	Særligt værdifulde landskaber (21 / 21)